

es saig

Camestortes: Llibertat d'expressió

Altra vegada han arribat els darrers dies, el Carnaval, i tornarem a enfilars la Quaresma. I és que el temps no s'atura i, a mesura que ens passen els anys, sembla que vagi més de pressa, encara que això sigui una impressió falsa. I els darrers dies a Algaida estan encarnats -a part de rua i rueta- per en Camestortes, que ens ha donat una alegria perquè després d'una recuperació carregada de dubtes, incerta, vacil·lant, s'ha consolidat i ha tornat a arrelar amb força. Això és un símptoma molt positiu per dos motius: primerament, pel fet de recuperar una tradició molt nostra i, a més, pel que representa en si la festa, pel que representa de llibertat d'expressió.

El Carnaval, a més d'una certa disbauxa controlada i d'una manifestació dels instints naturals de la gent, és un fenomen de llibertat d'expressió i de ruptura, encara que sigui passatgera, dels convencionalismes. Resulta molt significatiu que aquesta manifestació quedàs prohibida durant la dictadura i és que tota mostra de llibertat, de sinceritat, de crítica, sempre ha fet por als fanàtics, que és el que són en darrer terme els dictadors. Només les democràcies, fins i tot les que com la nostra encara titubegin i visquin tics d'autoritarisme i reminiscències franquistes, poden assumir censures i comentaris satírics; potser si un retret podem fer a en Camestortes és el de la seva correcció política, podria ser una mica més descarat, de cap manera insultant ni injuriós, però sí més valent, més punyent. Cap persona intel·ligent li retrauria ni s'enfadaria; queda clar que hem dit "cap persona intel·ligent", i demòcrata.

De tot això que estam dient n'hem tengut una prova recentment amb el que ha passat amb les vinyetes de Mahoma. Deixant de banda l'oportunitat i el bon o mal gust de la publicació, s'ha demostrat que les que s'enfronten són dues concepcions, dues interpretacions de la llibertat: el fanatisme i la tolerància; d'una banda tenim el totalitarisme, sense llibertat de consciència, sense sufragi universal, sense drets de la dona, sense llibertat, i de l'altra la democràcia, que ha aconseguit tots aquests guanys i en pot gaudir. No estam gens d'acord amb els que han proposat una espècie de rendició davant les protestes d'aquests integristes i fanàtics.

En fi, ben arribat sigui el nostre Camestortes, que ens dugui un alè d'aire fresc, que ens jutgi, fiscalitzi i censuri, i que duri molts anys. Serà un bon senyal.

PORTADA
Rua 2006
Fotografies de Jerònia Pou

Sumari

- 02 Editorial
- 04 Pluviòmetre
- 05 Calaix de sastre
- 06 M'han dit que diuen
- 07 Moviment demogràfic
- 08 Sabeu on és?
- 09 El sant del mes
- 10 L'Ajuntament informa
- 13 Noticiari
- 13 Glosa
- 14 Plana Pinera
- 16 Esports
- 17 Noticiari de l'Obra
- 18 Una passejada, dues estampes...
- 19 Fa vint anys
- 20 Flora d'Algaïda
- 21 Fa anys
- 22 Rua d'Algaïda 2006
- 25 Sobre astronomia
- 26 Ens heu de fer una glosa
- 30 Xerradetes en cadena
- 34 Casal dels Joves d'Algaïda
- 35 La finestra d'Algaïda Solidària
- 36 Escola en Pau
- 38 Agrupació Socialista d'Algaïda
- 39 PSM-EN d'Algaïda
- 40 La vida, el dret i la justícia
- 41 Els lectors escriuen
- 44 Una xerradeta amb...

Nota del Consell de Redacció

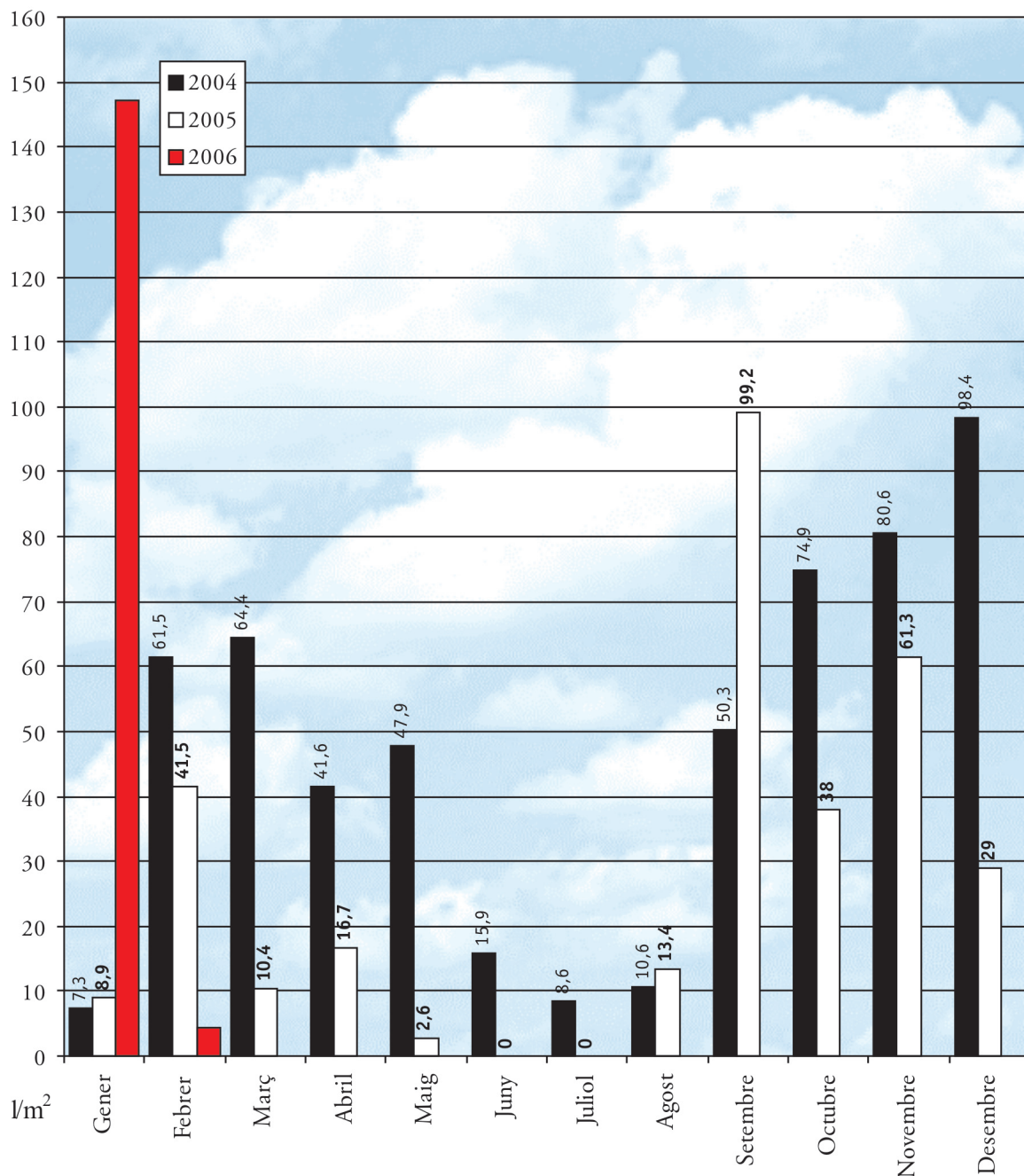
El Consell de Redacció recorda als seus lectors i lectores que volem fer una revista oberta a totes les institucions, a totes les entitats i a tots els partits polítics. Però també recorda que *es saig* és una revista escrita íntegrament en català. En conseqüència, i d'acord amb els dos principis anteriors, publicarem tots els escrits, els comunicats, els manifestos, etc. que ens facin arribar, si estan redactats en llengua catalana. En tot cas, aplicarem als escrits els nostres serveis de correcció per tal d'adaptar-los als criteris lingüístics de la revista.

Correccions d'errors

Per raons alienes a la nostra voluntat, varen aparèixer en el número 302 d'*es saig* diversos errors que us demanem que corregiu. Varen sortir equivocats els títols de les seccions Calaix de Sastre i Sobre Astronomia. També la glosa de la pàgina 25 duia un títol equivocac; el seu títol correcte és A la memòria de Maria Amengual Merris. Gràcies, lectors i lectores, per la vostra comprensió.

Pluviòmetre

El mes de gener d'enguany quedarà com un dels mesos amb pluges més copioses, ja que al final es recolliren 147,3 litres; a més, no han estat pluges d'aquelles torrencials que arriben a fer desastres, sinó que l'aigua ha caigut espaiada, ben repartida i s'ha aprofitat molt bé. Era molt necessària perquè l'any 2005, com us dèiem el mes passat, ha estat molt sec.

El febrer (fins dia 23) ha plogut molt poc: 4,5 litres. Ara bé, aquesta quantitat, tan pobre, variarà perquè en el moment que tancam aquesta secció cau una nevada estimable. El mes pròxim us n'informarem, si bé en aquest mateix número possiblement en pugui sortir qualche foto.

Hi ha brou

Sí, hi ha brou amb les OPAs. N'hi ha de molt hostils i n'hi ha de molt amables; tot depèn de qui les faci. Si qui fa l'intent d'absorció de l'empresa són uns empresaris catalans, es tracta d'un espoli intolerable. Si qui ho fa són alemanys, aleshores tot és legal perquè hem de respectar les regles del mercat. Els mateixos fets són analitzats de manera molt diferent segons qui els protagonitza. L'anticatalanisme més tronat segueix campant a l'ample; però també s'usa un altre de molt més subtil, que passa més desapercebut davant les estridències del seu competidor.

Perquè de la banda de ponent ens segueixen arribant els bramuls dels qui utilitzen la manipulació i la mentida com a eines permanents de treball polític. I tu, sofrit lector d'aquesta pàgina, quan has llegit la frase anterior, has identificat d'immediat qui són els bramuladors a què es refereix un servidor. Efectivament, són ells, no cal aclarir més; però no només són ells. Perquè de manipuladors i mentiders, n'hi ha de moltes castes. Sense necessitat d'aprofundir gaire en el tema, podríem dir que com a mínim n'hi ha de dues classes.

En primer lloc, hi ha els manipuladors grollers, els que practiquen les seves arts sense miraments, sense cap respecte a les formes més elementals de la cortesia i de la democràcia; tampoc no respecten ni la seva intel·ligència ni la dels altres. Ells van, com deia el meu padrí, calçons desfets, perquè són –o es creuen que són– els amos de les garroves. D'exemples d'actuacions semblants, ara mateix en trobam pertot arreu: a Madrid, a Eivissa i també a Algaida. I no crec que sigui necessari donar més explicacions.

Però, he escrit abans que la manipulació és un art, i ho he fet sense cap casta d'ironia, perquè crec que efectivament és així. Ho admet el mateix diccionari: manipular és «influir arterosament (sobre una persona o una col·lectivitat) per tal que actuïn d'acord amb interessos que els són aliens». Arterosament, ja sabem què vol dir: amb art, amb manyes. Els bons manipuladors són els que ho fan d'una manera fina, astuta, hàbil, sense que es notin els mètodes però que sí es notin els efectes. En tenim un bon exemple en la recent aprovació, amb els vots del PSOE i del PP, del nou Estatut valencià al Congrés de Diputats.

La nova llei estableix, per primera vegada, la realitat, des del punt de vista jurídic, d'un denominat «idioma valencià». Molts dels que votaren a favor de l'aprovació de la norma, saben que aquesta contradiu la ciència, que no reconeix l'existència de tal idioma. Diputats catalans, valencians i balears digueren sí a una mentida perquè així convenia als interessos polítics del seu cap, el senyor ZP, que d'aquesta manera aconseguia arrossegar el PP dins una estratègia global de reforma dels diversos estatuts. ¿Convenia aquesta mentida als interessos culturals, socials i polítics dels territoris que aquells diputats representen? Això és, evidentment, una altra història.

En definitiva, que hi ha brou. «Tenemos caldo», diuen uns cartells que pengen a les tavernes del País Basc, oferint una sopa reconfortant als seus clients. D'entrada, podem escandalitzar-nos davant el brou que ofereixen els altres, que, potser, sí que és excessivament pesat. Però el problema és el greix massa abundós, no el brou. Vivim en un estat permanent d'oferta de brou.

Al judici d'en Camestortes, son pare ho va dir "Cada any deis el mateix: si fa mal temps, si plou, si fa neu,... tot ho carregau al nostre fill..." I més o manco es podria dir el mateix d'aquest Sord: cada any ha de parlar del mateix; aquest mes toca parlar d'en Camestortes... idò, au!

Com molts d'anys, l'horabaixa del Carnaval feia un fred que pelava, però el dia va acompanyar per a la festa. Si tenim en compte que l'horabaixa anterior havia fet molta de neu al poble, la gent no es podia queixar, encara que fes fred. És curiós com la gent, que malgrat el fred va a sentir el judici, espera, riu i aplaudeix les crítiques (no gaire fortes) cap a l'Ajuntament, els partits polítics o els funcionaris. Bé, el que hem d'esperar és que aquesta festa, característica del nostre poble, no desaparegui; i no seria per culpa de la censura, sinó del cansament dels organitzadors.

La Rua algaidina no només es manté, sinó que cada any es veu més participació, feina, imaginació... En una paraula, que la gent que és a plaça, se'n va ben satisfeta de l'espectacle. Com, segons hem sentit, també passà gust la gent que va anar a la festa i sopar que organitzava el futbol. Un comentari molt favorable fou la seva organització, sobretot de cara als més joves, els al·lots, que passaren una bona vetlada i no arribaren a Sa Portassa fins al final del sopar. Això sí, el president, en Sebastià, era un manat de nirvis. Clar, va dir un, com que ara no sap quantes

"vicepresidentes" té, ... i té por que no el destronin (anava disfressat de rei!), tantes dones amb poder al seu costat...

Una certa decepció sí que ho va ser, quan la gent esperava que en Camestortes diria qualque cosa del "problema", que acabava de sortir a la llum, de l'associació de la tercera edat. El dubte és si no en parlà perquè el guió ja estava fet, o si el tema és tan seriós que no és per fer conya damunt plaça. Aquest Sord moltes vegades s'ha mossegat la llengua per no parlar de segons quins temes, que no es poden prendre en conya... que en parlin seriosament la gent capacitada per a això, ... que n'hi ha.

Com que trobam que d'aquest tema de l'associació dels vells val més no parlar-ne aquí (hi ha qui diu que s'ha polititzat, quina paraula més lletja!), tocarem un tema més nou: els ciclistes que circulen per la carretera de Lluçmajor, que la fan encara més perillosa. Un comentava que no us podeu imaginar la quantitat de gent que va d'Algaida a Lluçmajor i que, després, naturalment, torna. Escoles, metges, mecànics, de compres,... Cada dia es veu més transitada i cada dia està pitjor. N'hi ha que diuen que està més bé, i de molt!, qualsevol camí de serveis de la carretera de Manacor, que la que va al poble de veïnat, Lluçmajor. Haurien pogut llevar un metre, o dos, d'asfalt d'aquella, i posar-lo aquí. I a partir de qualsevol dia, només que surti una mica de sol, ... ciclistes, molts de ciclistes... Allà

on no se'n veuen, de ciclistes, és a la “ruta cicloturística”, que parteix del carrer del Sol..., però no és estrany, ja que no està gaire ben indicada.

Sentírem que el nostre Ajuntament vol encarregar un nou estudi sobre la circulació al poble, i sentírem gent que ho trobava una tudadissa grossa de doblers. Diuen que si posaven un funcionari a cadascun dels llocs estratègics o conflictius (carrer dels Cavallers, cantonada del Pere Capellà, carrer del Sol, carrer de la Roca,..., calla!, que per mi no bastaran els funcionaris), veurien quins són els problemes. I el que duu el camí d'acabar tal com està és la parada de l'autocar de línia, tant de parlar-ne i encara no saben què fer-ne.

L'altre dia, un comentava que en altre temps (ja fa molt) es veien cans i moixos pels carrers, com que no hi havia tants de cotxes,... Ara tots els cans que es veuen solen anar acompanyats, per l'amo o la madona, amb una corretja que s'estira. Bé, idò pareix que ara hi ha més merdes de ca per damunt les voreres que abans, i no hem vist mai ningú que les aplegui, aquestes merdes, com no sigui amb la sola de les sabates...

Defuncions

Maria Amengual Oliver.

Va morir dia 11 de gener als 85 anys.

Antoni Puigserver Oliver.

Va morir dia 27 de gener. Tenia 73 anys.

Victòria Targa Oriol

Ens deixà dia 3 de febrer a l'edat de 96 anys.

Coloma Martorell Amengual

Morí dia 3 de febrer als 86 anys.

Francesc Rosselló Mestre

Va morir dia 10 de febrer als 77 anys.

Maria Bosch Oliver

Ens deixà dia 14 de febrer.

Margalida Miralles Oliver

Va morir dia 18 de febrer. Tenia 83 anys.

Maria Jordà Fiol

Morí a Sencelles dia 3 de març. Tenia 90 anys.

Naixements

Francisca Garau Cantallops

Filla de Rafel i Margalida, va néixer dia 26 de gener.

Saliha Zougaghi

Filla de Driss i Farida, va néixer dia 26 de gener.

Neus Gaià Estela

illa d'Enric i Catalina, va néixer dia 7 de febrer.

Una **escultura** és l'art d'esculpir o la mateixa obra esculpida. Apareguda en els temps prehistòrics, l'escultura destacà també a l'antic Egipte, Grècia i Roma; així com també a la Xina, l'Índia o l'Amèrica precolombina. La seva finalitat ha estat especialment religiosa, amb imatges de déus, sants, àngels, etc. ; o màgica amb l'art funerari que donà origen a les estàtues de petites dimensions.

L'obra escultòrica s'obté mitjançant el modelatge (argila, cera, guix, ...), o la talla directa sobre marbre, pedra, fusta, ivori,... A l'escultura moderna del segle XX, s'hi afegiren diversos metalls, com coure, ferro, alumini..., mitjançant soldadures, i més recentment, les resines sintètiques i altres matèries plàstiques.

Un cos escultural és el que evoca la bellesa formal d'una escultura clàssica.

L'escultor és l'artista que esculpeix, o també una petita constel·lació austral, que antigament s'anomenava taller de l'escultor.

Topònim

"Ca s'Escultor", propietat rústica o possessioneta del terme de Porreres, situada entre Son Cotà, els Morells i els Baulesnes.

Cançó

Un escultor s'ha d'armar,
de tot lo que necessita;
si la setmana és petita
llavor no guanya per pa.

Pista

Aquesta escultura es trobava dins un jardí emblemàtic del nostre terme municipal, i arcerada del vent que per aquell indret elevat hi sol bufar.

En realitat aquesta escultura va ser "esculpida" per un frare que va aprofitar una peça d'un ull de bou que els picapedrers havien desmuntat d'un mur antic. Actualment, torna estar desmuntada i pendent que els picapedrers la tornin refer; perquè al lloc on estava situada, ara hi ha una escultura de bon de veres de pedra de Santanyí i col·locada sobre una peanya de pedra de Porreres.

Solució del mes passat

El rotlle de sitja que apareixia retratat dins aquesta secció a *es saig* del mes de febrer, està situat vora la dreuera de la Pau, dins la garriga de Son Divertit, damunt la primera costeta que hi ha just passat el cementiri.

Sant Salvador d'Horta

A molts calendaris encara figura com a beat, però realment és sant: fou beatificat el 1711 i canonitzat l'any 1938. El seu nom era Salvador Pladevall i Bien i va néixer l'any 1520 a l'hospital de Santa Coloma de Farners, ja que els seus pares, molt pobres, s'hi varen retirar per curar unes malalties i s'hi quedaren com a servents. Va quedar orfe i practicà l'ofici de sabater; ingressà com a llec al convent dels franciscans de Santa Maria de Jesús de Barcelona per fer les feines més humils i professà el 1542. Va ser un d'aquests sants miraclers, obrava prodigis amb molta freqüència. Per culpa d'aquestes curacions miraculoses, els seus superiors el canviaren sovint de residència per esquivar els malalts que hi acudien; una de les estades més llargues va ser a Horta, d'on prengué el nom. A Madrid va ser rebut per Felip II; recordem que ens trobam a l'època d'esplendor de la Inquisició i el nostre sant no s'escapà de les denúncies que es feren en contra d'ell, sospitós de tractes amb esperits malignes pels seus miracles; fou processat, si bé se'n sortí airós sense ser castigat. Per evitar problemes, els seus superiors l'enviaren a Càller (Sardenya) on continuà fent nombrosos prodigis, encara que sempre exercí els oficis de cuiner, porter, encarregat de neteja, els oficis més baixos. Hi morí el 1567, el 18 de març, que és el dia que se celebra la seva festa.

Farem memòria de dos prodigis: un matrimoni basc tenia una filla muda i la hi portaren perquè la guarís; el sant la beneí i tot seguit recuperà la parla. Els pares s'adonaren que no l'entenien i tornaren al sant el qual els digué que l'al·lota parlava català, però que quan sortís de Catalunya parlaria basc com els seus pares. Tal com succeí.

Un altre: el convent havia de rebre la visita d'alts personatges i el cuiner es posà malalt; encarregaren a Salvador que salvàs la comunitat del compromís i preparàs el dinar; ell seguí amb les seves feines sense acostar-se a la cuina, amb la lògica ansietat dels seus superiors. A l'hora de dinar, la taula va estar parada de gran varietat de menjars, saborosos com ningú n'havia menjat mai; per això era un dels patrons dels cuiners. Podríem seguir amb més prodigis, però per avui ja basta.

Pavimentació de camins rurals

La Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears ha remès a l'Ajuntament d'Algaida la proposta de resolució provisional per la qual es concedeix una ajuda del 70% per a la pavimentació del camí de Muntanya i del camí Vell de Porreres, d'acord a la Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca per la qual es convoquen subvencions per a actuacions a camins rurals.

D'acord amb la convocatòria i la sol·licitud presentada per l'Ajuntament, el programa d'actuació serà el següent:

Any	Actuació	
2006	Camí de Muntanya 2a fase	
Pressupost	Conselleria	Ajuntament
89.881,16 €	62.916,81 €	26.964,35 €

Any	Actuació	
2007	Camí Vell de Porreres	
Pressupost	Conselleria	Ajuntament
172.412,43 €	120.688,70 €	51.723,73 €

Ara cal esperar la resolució definitiva per part de la Conselleria d'Agricultura i Pesca i l'aprovació del pressupost municipal d'enguany, per poder tramitar l'expedient de contractació de la pavimentació del tram del camí de Muntanya, que va des del creuer amb el camí de son Miquel Joan fins al camí de la Comuna.

Per altra part, es treballa amb la redacció dels projectes per a la pavimentació dels camins de na Bubota i Vell de Pina. A l'hora de tancar aquesta informació no disposam dels pressuposts d'aquestes dues obres; però, perquè es

puguin executar dins enguany (i de fet ha de ser així ja que l'estat del ferm és lamentable), serà necessària la col·laboració dels veïns pel seu finançament per mor de la falta de cooperació d'altres institucions.

Obres per a la millora del subministrament d'aigua al municipi d'Algaida

Durant el mes de febrer han començat les obres per a la posada en funcionament del pou que es va fer a Marina, l'any 2003, i també les obres per realitzar la conducció de l'aigua fins al dipòsit regulador d'Algaida. Igualment, s'han iniciat les obres de les canonades que han de conduir l'aigua fins al dipòsit regulador de Pina. D'aquesta manera, quedaran connectades les xarxes de subministrament d'aigua dels tres nuclis urbans, Algaida, Pina i Randa.

ACSA AGBAR Construcció, SA és l'empresa que realitza l'obra. El pressupost és de 886.300 € i el termini d'execució previst és de sis mesos. L'Ajuntament d'Algaida aporta el 25 % del seu finançament, la resta està finançat per la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears i la Unió Europea.

L'execució d'aquesta obra provocarà el tancament temporal dels camins rurals per aquí on passen les conduccions: camí de Marina, camí de cas Brau, camí de Muntanya, camí de Son Agustí, camí de Son Bernat Reus, camí de la Caiassa, camí de Son Moll, camí vell de Pina; per la qual cosa us demanam disculpes per les molèsties que us puguin ocasionar.

Subministrament elèctric al municipi d'Algaida

Davant l'escrit que va remetre l'Ajuntament d'Algaida a la companyia GesaEndesa sobre els problemes de subministrament elèctric que pateix, sobretot, una part del nucli urbà d'Algaida, la companyia concessionària ha remès un escrit a l'Ajuntament d'Algaida explicant les actuacions que s'han fet aquests darrers dies. S'ha augmentat la potència instal·lada en dos dels centres de transformació de mitja a baixa tensió i les properes setmanes estan prevists altres treballs d'adequació i millora de les xarxes de mitja i baixa tensió de la zona, amb la finalitat de garantir les condicions en què se serveix el subministrament elèctric.

Les obres que actualment es realitzen als carrers de la Quarterada, Palma, la Roca i la Ribera, per connectar els transformadors del carrer de la Quarterada amb el del camí de l'Estació, formen part de les actuacions que duu a terme la companyia GesaEndesa.

Millora de l'enllumenat públic d'Algaida

L'Ajuntament d'Algaida millora l'actual enllumenat públic d'Algaida. Aquesta actuació es duu a terme per carrers; es canvien els actuals fanals per altres que s'han restaurat o s'augmenten els punts de llum. Des de fa temps s'han anat canviant, començant pel nucli històric d'Algaida; ara s'ha acabat la millora de l'enllumenat del carrer de la Tanqueta i ben aviat començarà la reforma de l'enllumenat dels carrers de Palma i la Quarterada per, seguir als altres carrers que encara no s'ha realitzat aquesta actuació.

Obres d'ampliació del CP Pare Pou

El passat 15 de febrer, va visitar les obres de l'ampliació del CP Pare Pou el conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, Francesc Fiol i Amengual. Les previsions són que l'obra pugui estar acabada a principi del proper curs escolar. Aquesta ampliació, finançada per l'Institut d'Infraestructures i Serveis Educatius i Culturals, consisteix amb la construcció de sis mòduls d'educació infantil, aules complementàries, menjador i cuina, a més dels patis corresponents.

Agenda Local 21. Constitució del fòrum ciutadà

Com ja us hem anat informat des d'aquestes mateixes pàgines, actualment s'està implantant l'Agenda Local 21. L'Agenda Local 21 és un document que conté les estratègies consensuades entre l'administració, els ciutadans i els agents locals, per assolir el desenvolupament sostenible a un territori a mitjà i llarg termini.

Us convidam a participar dins el Fòrum Ciutadà, la segona fase de l'Agenda Local 21. El fòrum és un mitjà de participació i consulta, concretat en reunions sectorials, on els veïnats d'Algaida, Pina i Randa podreu, mitjançant intervencions actives, avaluar l'estat econòmic, ambiental i social del municipi i fer propostes de millora.

Aquestes reunions sectorials, que se celebraran al Casal Pere Capellà, seran les següents:

- Medi ambient (6 de març, a les 20.30 h)

- Economia i treball (9 de març, a les 20.30 h)
- Cultura i esports (13 de març, a les 20.30 h)
- Sanitat, educació
i serveis socials (16 de març a les 20.30 h)
- Joventut (17 de març, a les 21.30 h)

A més, se celebraran reunions específiques per als veïns de Pina i Randa.

- Veïnats de Pina,
a Can Lluís, (24 de febrer, a les 20.30 h)
- Veïnats de Randa,
a la Rectoria, (17 de març, a les 20 h)

Les reunions sectorials duraran aproximadament 60 minuts i tendran la següent estructura:

- Diagnosi de la situació del sector
- Propostes de millora
- Elecció de dos portaveus per a la reunió final del Fòrum Ciutadà.

La reunió final del Fòrum Ciutadà tindrà lloc al Casal Pere Capellà, el dia 7 d'abril a les 21 hores. D'aquesta reunió final sorgirà el Pla d'Acció, document que constarà dels grans objectius a assolir, amb unes línies d'acció, per avançar en cada un d'ells durant el període que s'acordi, i d'un preàmbul que expressarà els principis que el municipi assumeix, amb l'objectiu d'aconseguir el desenvolupament sostenible a Algaida.

Per participar a les reunions sectorials, podreu emplenar la fitxa d'inscripció que es repartirà per les cases i dipositau-la a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila d'Algaida o envieu un correu electrònic a ajuntament@ajalgaida.net

Traspàs de Magdalena Gelabert Mascaró

El passat 7 de febrer va morir als 108 anys madò Magadalena de s'Hort d'en Falconer. Des d'aquestes pàgines volem donar el condol als seus fills Joan, Melcion i Jaume i a tota la seva família per tan sensible pèrdua.

Ella, que va néixer a l'any 1897, ha estat testimoni de més d'un segle de la història del nostre poble. Ho ha estat de forma anònima, sense dar-se a conèixer, diríem fent poca renou. Ho ha estat com una dona lluitadora, pagesa, de raça valenta, d'aquelles persones que han sabut afrontar amb serenitat els moments amargs i difícils que dona una vida tan llarga.

Amb ella desapareix una part de la nostra història. Durant els darrers anys, madò Magdalena ha estat la padrina d'Algaida i de la nostra Comunitat Autònoma. Amb el seu record emocionat, descansi en pau.

XVII Rua d'Algaida

Des de l'Ajuntament d'Algaida volem donar les gràcies a tots els que han fet possible la celebració de l'edició de la Rua d'enguany: a la comissió organitzadora de la representació d'en Cames Tortes, al CP Públic Pare Pou, als participants i a tots els que d'alguna manera han col·laborat amb la Rua 2006. A tots, moltes gràcies.

Número 3 de Blanc i Blau

El Club Esportiu Algaida ha publicat el número 3 del seu butlletí informatiu Blanc i Blau. Aquesta vegada la publicació inclou una entrevista al directiu Jaume Balaguer, que ja duu 26 anys participant en les diferents directives del club algaidí. També reproduïx, entre altres informacions, les fotografies i els noms dels equips Juvenil i Benjamí.

Els integrants de l'equip juvenil són: Fernando Gilet Sancenon (entrenador), Miquel Vanrell Tomàs (ajudant), Josep Llompart Amengual (delegat), i els jugadors: Iván Amado Sanesteban, Marc Ferrer Fontirroig, Guillem Garcia Bibiloni, David González Vallès, Alexandre Llompart Mulet, Mateu Llull Rodríguez, Miquel Àngel López Gutiérrez, Jordi Martí Maimó, Joan Morey Ferragut, Jairo Esteban Muñoz González, Guillem Nadal Cañellas, Alexandre Ogazón Ribero, Joan Oliver Gili, José Oliver Vidal, Jordi Pericàs Oliver, Miquel Rafel Oliver, Iván Ramírez Petisme, Gori Ruiz Sastre, Xisco Sastre Bibiloni, Joan Taltavull Pons i Gabriel Tous Juan.

I el de l'equip benjamí són els següents: Antoni Amengual Miralles (entrenador), Joan Barceló Trobat (ajudant), José Ramón López Lorenzo (delegat), i els jugadors: Pere Antoni Bibiloni Mulet, Josep Antoni Bonet Garau, Vicenç Cañellas Ramis, Miquel Cano Perelló, Llorenç Gil Mateu, Josep Ramon Gómez Hernández, Miquel Gomila Trobat, Joan David González Gamundí, Plàcid Enric Lara Ballester, Iván Matas Molero, Bryan Roberto Merchán Cendales, Arnau Mulet Mulet, Pere Ramon Oliver Juan, Miquel Oliver Roca, Andrés Javier Paz Ruiz, Miquel Àngel Pujol Oliver, Marc Rafel Vidal, Sasha Joseph Serneguet Bertchold i Francesc Josep Vidal Servera.

La darrera notícia que inclou aquest número de Blanc i Blau és l'anunci que pels Darrers Dies s'haurà celebrat un sopar de Carnaval a la Portassa a benefici del club.

Noticiari

A la meva padrina

Pel novembre, em vaig jubilar,
quan tenia sa padrina,
que em donà s'alegria
que amb ella pogués comptar.

El set de febrer es despedí,
Déu la cridà al seu costat;
família i poble emocionat,
per haver 'rribat el seu fi.

Per la família, un consol
que es poble se va 'juntar;
l'església plena va estar
per donar-mos el condol.

Més de 108 anys va viure,
dins tres segles va lluitar,
cinc generacions va estimar,
per tothom era un somriure.

Molts recordareu sa padrina
de s'Hort de can Falconer,
una dona que va fer es bé
dins s'història algaidina.

**Jaume Pou
Dulei**

Crònica d' un xafarder

Ens trobam a la porta per entrar en temps de Quaresma (segona oportunitat per deixar de fumar, si no ho féreu per any nou). El mes que hem passat ha estat molt fred, que és costum per ser febrer; el que ha romput una mica "es motlo" ha estat la quantitat d'aigua que ha plogut. El torrent ha arrancat amb molta força i baixa ben ple, els albellons i les fonts ragen a les totes i sembla que fa que s'hagi pal·liat una mica la sequera que fins ara patíem.

Parlant d'aigua, fa un grapat de dies que fan obres pel camí de Son Romeguera, segons diuen per canalitzar aigua del dipòsit d'aigua que abasta Pina amb un altre dipòsit situat prop d'Algaida. El que no sabem encara, és quin sentit prendrà l'aigua, si cap a Pina, o bé cap a Algaida. D'això en parlarem més endavant perquè tot està una mica confús...

L'altre dia se sentiren les darreres escopetades per fora vila, ja que ha començat la veda. Pel que es veu, enguany ha estat una bona temporada, ja que hi ha hagut molta caça: tords, perdius i més d'una cega... Qui mes

qui manco està més que satisfet, i els qui no (magres) haurien d'afinar una mica la punteria per a l'any que ve.

I ja que parlam d'aficions, darrerament el jovent del poble en té una de nova: la cuina. Es veu que ara ha pegat aquesta vena i cada dilluns es reuneixen a Can Lluís per aprendre a fer qualche plat nou, de la mà d'una bona cuinera algaidina, na Mercè Ogazón. Pel que he pogut sentir, a més d'aprendre s'ho passen d'allò més bé.

També hem de dir que els dijous es fa un altre curs, però aquest va adreçat a gent més "iniciada" dins el món de la cuina que no per a aquests jovenets... Ja veurem, però, qui farà les panades més bones per a Pasqua.

Les que de veres solen fer "cosa bona" per endur-se a la boca són les monges. Aquests mesos les monges franciscanes de Pina celebren el seu 150è aniversari d'ençà de la seva fundació, per aquest motiu s'han realitzat diferents actes de tota mena. Des d'aquí volem fer-los arribar les nostres felicitacions.

Medalles

Per en Biel Oliver Xiscos

Que després d'estar molts d'anys al capdavant de l'Associació de la Tercera Edat de Pina ha decidit deixar el seu càrrec; un càrrec que moltes vegades per qui l'ocupa es fa una mica esclau. Ara agafaran el relleu en Jeroni de Son Perot i na Maria de Son Bou. Esperam que mantenguin la il·lusió del seu predecessor i facin una bona tasca.

Pany nou a la Pista de Futbol

S'ha resolt, de moment, el problema de les merdes de ca a la pista poliesportiva. Pel que es veu, l'amo dels cans havia fet una còpia de l'antiga clau.

Garrotades

Lladres

Darrerament hem sentit a parlar de robatoris, cosa que no és gens agradable. Al Molí de Pina els foteren els doblers del calaix. A devers Son Xotano mataren un cavall i tan sols deixaren els budells i els potons... fins i tot n'hi ha, a qui els prenen els ous de dins el galliner.

Punt verd, torna estar brut

No ens cansarem de dir-ho una i una altra vegada. Per veure si així feim entrar en raó a qualcun d'aquests personatges que hi duen la seva brutor.

Camp de futbol del Figueral

Fa una mica pardal que les instal·lacions del Figueral es vagin deteriorant d'aquesta manera...

Futbol

Febrer negre al Porrassar. Si el mes passat parlàvem que l'equip de 1a regional encara no havia perdut al nostre camp, aquest mes ja ha perdut dos partits. Un d'aquests, contra l'Arenal, un rival en teoria inferior. L'equip d'en Jesús, un exentrenador algaidí, va sorprendre els homes de Fullana per un resultat final d'1 a 2, i demostrant un bon nivell de joc. L'Arenal és l'únic equip que ha guanyat els dos partits a l'Algaida.

Set dies després, l'equip dels grans visitava les instal·lacions municipals de Pollença, amb un resultat nefast: 5 a 0. L'allau de joc de l'equip pollencí, que, basant el seu joc amb ràpids contraatacs, desbordà la defensa blava un pic rere l'altre. Lla primera part havia acabat amb un resultat d'1 a 0 i podríem dir que fins i tot de domini algaidí; fou a la segona meitat que el Pollença arrodoní un resultat final escandalós.

L'altre partit perdut al Porrassar el disputarem contra l'Escolar, que visitava Algaida com a líder de la categoria, poques jornades abans havia desbancat el Cala d'Or d'aquesta posició capdavantera. L'equip de llevant començà el partit amb molt de respecte, esperant l'equip de Tomeu Fullana dins el seu camp i intentant sortir al contracop. Però fou el C.E. Algaida qui s'avançà al marcador amb un gran gol d'en Bartomeu, a pocs minuts de l'inici del matx. L'alegria durà molt poc, ja que 5 minuts després l'àrbitre assenyalà un penal bastant clar al jugador local, Miquel, que va permetre l'equip gabellí empatar el partit. A partir d'aquí el marcador ja no es va moure fins a la segona part. Es va veure un joc molt igualat, amb molt

poques ocasions de gol. A pocs minuts del final i amb una jugada molt protestada per l'equip local, l'Escolar aconseguí el segon gol, que va descentrar un poc els jugadors locals. Per últim, i quan l'Algaida estava bolcat cercant l'empat, arribà el tercer gol visitant amb ràpid contraatac, que va acabar d'una manera magnífica el jugador visitant Luci.

Tercera derrota consecutiva i segona al Porrassar, que no emmascara una trajectòria magnífica del nostre equip, que està situat a la part alta de la classificació. El darrer partit del mes de febrer el disputarem contra La Victòria, un equip situat a la part baixa de la classificació i que ha de permetre l'equip començar a encadenar una altra ratxa important de victòries.

Quant al futbol base del nostre club, aquest mes destacarem l'equip més petit, els benjamins de futbol 7. Encara no han perdut cap partit durant la segona volta i han demostrat una millora en el joc molt important. Aquests bons resultats fan que es puguin situar a la part mitja alta de la classificació i amb opcions de lluitar per assolir fites més importants. Els pròxims partits seran claus, ja que lluitaran amb rivals directes.

També farem ressenya de l'equip femení, que amb un equip menys potent que els altres anys, ja que han tengut la baixa de moltes jugadores importants, estan lluitant per abandonar la part baixa de la classificació. Destacarem el bon ambient de la plantilla que segur que a la llarga les farà guanyar força partits.

Actes per al mes de març

Excursió al puig Major

DIUMENGE DIA 19

Gràcies a les gestions de Joan Oliver Bauzà Torres, podrem visitar el puig Major. Serà una excursió que combinarà l'interès paisatgístic i científic amb l'excursionisme, ja que, a banda de visitar les instal·lacions, farem un recorregut per aquells indrets tan espectaculars. La sortida serà a les 9 h des de la Plaça amb autocar.

Cal apuntar-se abans de dijous 16, a la botiga de Can Rapinya (tel. 971 66 51 21)

IV Trobada de socis i amics de l'OCB a Lluç

DIUMENGE DIA 26

Serà una jornada per gaudir amb la família i els amics de diverses actuacions. També es retrà homenatge a les delegacions i persones que duen més anys fent feina a l'OCB. La sortida serà també a les 9 h des de la Plaça amb cotxes particulars.

Com sabeu, l'**Obra Cultural Balear** té, des del passat mes de novembre, nova Junta Directiva, encapçalada per **Jaume Mateu**. Un dels objectius que s'han proposat els nous dirigents és fer una institució molt més dinàmica i activa, i també oferir molta més informació de la vida de l'Obra als seus socis i simpatitzants. Per això darrer, han creat el butlletí informatiu *L'Obra en punt*, el número 1 del qual ja ha sortit al carrer.

Amb el lema de "**Ara és l'hora. Ara, l'Obra**", comença a partir del mes de febrer una campanya per augmentar el nombre de socis de l'entitat. Aquesta campanya, la intenten resumir en les "10 raons per ser soci de l'Obra" que inclou l'esmentat número. La publicació també es fa ressò de moltes notícies:

- De la pràctica desaparició del pressupost de Calvià destinat a la normalització lingüística.
- Que el delegat del Govern espanyol es comprometé amb l'OCB que tots els funcionaris entendran i comprendran la llengua catalana.
- Que l'Obra demana a les institucions i les entitats que utilitzin el domini ".cat"
- Que la revista *es saig* ha arribat al número 300.
- Que les Illes Balears mereixen un bon estatut.
- De les reunions de la nova Junta amb diverses autoritats polítiques: el president del Parlament, la batlessa de Palma i el president Matas.
- Del gran èxit artístic i popular que representà la Nit de Cultura 2005.
- Que l'Obra reivindica una IB3 de qualitat i en català.
- De la reclamació per part de l'Obra que la integració lingüística sigui un eix vertebrador de la política d'immigració.
- De la presentació a Mallorca del nou disc del grup valencià Obrint Pas.
- Que l'OCB proposa al president Matas un gran acord per la llengua i la interculturalitat.

Aquest butlletí també informa del **nou local** de l'Obra Cultural Balear. Ara es troba al **carrer Pare Bartomeu Pou, núm. 31** de Ciutat. El telèfon és el **971 72 32 99** i el fax **971 71 93 85**.

Una passejada, dues estampes...

es saig

Ets afortunat, amic molí de l'hort d'en Borràs: cap carretera respectuosa amb el patrimoni i el paisatge travessa els teus dominis. I per això podem donar-te el condol pels teus companys de la Casablanca. El condol per les fites i la creu d'Algaida. I per l'Hostalet. I per la cova de Montuïri... Amic molí, portes amb molta elegància la jubilació. Però, de tant en tant, treus del fons del pou una pregària que llances cap al cel: D'aquells protectors del paisatge, guardau-nos Senyor!

Miquel Serra

Número 63, març de 1986

Es saig de fa vint anys (núm. 63) volia ser un homenatge a mestre Magí Pou de Son Dulei i li estava dedicat en una bona part. La portada era una foto d'ell amb la seva dona. L'editorial també en parlava i recordava les seves facetes més característiques: pagès que, com a complement del conreu de la terra, feia d'amidador de finques, de canador o també dit cadenador; i també, molt especialment, un molt bon glosador, encara que no arribàs a publicar cap plagueta. En Gabriel Janer Manila titulava el seu escrit "L'amo en Magí de Son Dulei o les ombres de la comicitat popular" i el recordava actuant en la representació de comèdies i sainets; deia que la darrera vegada que el va veure va ser improvisant una glosa a l'era de Castellitx. En Víctor Mulet ens oferia una selecció de les gloses que havia recollit de mestre Magí: unes proporcionades per la seva família i altres arreplegades de la memòria popular. La xerradeta era amb el seu nét Jaume Pou, hereu de la feina d'amidador de terres del seu padrí, del qual en recordava la vida i qualche anècdota. També hi havia una glosa d'en Jaume, "Record del meu padrí".

Si bé el gruix de la revista era el que hem comentat, no faltaven les seccions habituals: en Calaix Desastre, "En lloc de llum donar fum", parlava del tema del moment: el referèndum sobre l'OTAN; era també el tema d'una carta oberta signada per un grup d'entitats. El rector Antoni Garau escrivia "Quan la gent del poble digué NO al Rei" i afegia "Unes paraules que ens amaguen d'una Església desconeguda". Es reproduïa una selecció del parlament de Josep M. Llompart a l'acte de constitució del Consell d'Entitats Promotores del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. I en Josep Massot i Muntaner explicava "Els estudis sobre la nostra llengua a l'estranger".

Acabarem recordant que hi havia fotos dels al·lots de les Escoles, els "berenars" d'Antoni Pou, la secció Pina, amb glosa inclosa, i n'Alexandre Pizà parlava del colesterol; sens dubte considerava que aquest era un problema important perquè li dedicava la seva col·laboració del març i la del mes següent.

La celidònia o gatassa

Ranunculus ficaria L.

Etimologia

El nom genèric, *Ranunculus*, deriva del nom que li donen des d'antic a les plantes d'aquest gènere (ranúnculos en castellà). El nom específic, *ficaria*, es deu a les arrels tuberoses que presenta aquesta planta, ja que semblen petites figues.

Descripció

Planta de la família de les Ranunculàcies. És una planta herbàcia, perenne, presenta arrels tuberoses perenneants (geòfit), que pot assolir els 30 cm d'alçada. Presenta les tiges esteses, ramoses i glabres, de color verd. Les fulles són simples (una de les poques espècies d'aquest gènere que les tenen així), peciolades (el pecíol abraça la tija en forma de beina), de forma oval o cordiforme (en forma de cor), lluints, amb l'apex obtús i marge enter o una mica sinuat i angulós. Les flors són solitàries, situades a l'extrem de les tiges, sobre peduncles assolcats. El color de les flors és groc

daurat, moltes espècies d'aquest gènere reben, a Mallorca, el nom de botons d'or per aquest fet. El calze està constituït per tres sèpals lliures. La corol·la, de fins a 5 cm, presenta entre 6 i 12 pètals lliures. L'androceu està format per nombrosos estams lliures, disposats de forma helicoidal entorn del gineceu. El gineceu està format per nombrosos carpels disposats de forma lliure, fet que només ocorre a les espècies menys evolucionades dins del món vegetal. Cada carpel està constituït per un ovari, un estil i un estigma. El fruit és un aqueni petit, de tal manera que en madurar tots els fruits adquireixen la forma coneguda com a poliaqueni. Cadascun d'aquests fruits té la part exterior una mica pubescent i conté una única llavor.

Floreix durant els mesos de febrer a maig o juny, segons la humitat de l'àrea on es trobin i la pluviometria de l'any. Fructifica poques setmanes després de florir.

És una planta que viu a les pastures d'indrets molt humits, generalment vores de torrenteres, basses o planes inundables. Té un cert caràcter nitròfil, per la qual cosa pot entrar cap als conreus propers a aquestes àrees.

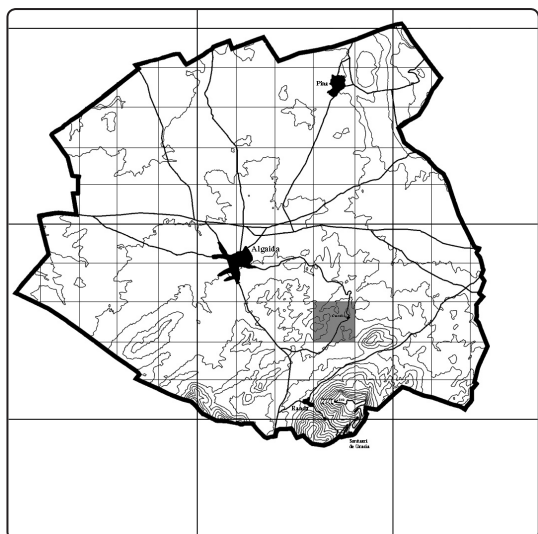
És una planta de distribució eurasiàtica. A Balears viu a les illes més humides (Mallorca i Menorca), on és comuna però localitzada en aquests indrets que hem comentat. A Algaida només la podem trobar a la vall del torrent de Castellitx, en les pastures que queden entre els camps conrats i els boscos de caducifolis de la vora del torrent.

Usos tradicionals

És una planta en desús. Antigament s'usaven les fulles molt tendres, es menjaven en ensalada, quan creixen piquen i no són comestibles. Les poncelles s'han usades com les de la taparera. Ambdues "verdures" tenen vitamina C i s'usaven com antiescorbútica. Actualment hi ha molts menjars més gustosos rics en aquesta vitamina i, per tant, no se'n recomana aquest ús.

Des del punt de vista medicinal s'ha usat, des de molt antic, per posar remei a les morenes per una curiosa teoria anomenada de les senyals. Segons aquesta teoria les plantes s'assemblen a allò que poden curar, d'aquesta manera les arrels tuberoses, de la mida d'un gra de blat, varen semblar, als nostres avantpassats, morenes i l'usaren per curar-les. Modernament els estudis científics mostraren que, certament, els malalts presentaven una menor dilatació dels vasos sanguinis i menors pèrdues de sang.

També s'ha usada com a planta depurativa, diürètica i astringent. S'usen tant les fulles, com les arrels, com les flors, preses en infusió. Abusar-ne provoca diarrees i vòmits, per tant, convé evitar-la si no es té un coneixement de l'ús de la planta.

Fa 203 anys

En vista de la renúncia del Dr. Pere Antoni Mulet al càrrec de secretari de l'Ajuntament, l'any 1803, els membres del Consistori "han considerado y reflexionado que en esta Villa no havia otro sujeto hábil i capaz para regentar dicho empleo que el Sr. Dn. Bartholomé Ribes Nott. Público vezino de esta mesma Villa de Algayda, i así todos los de dicho Ayuntamiento han resuelto unánimes y acordado que nombravan para regentar dicho empleo de Secco. A dicho Dn. Bartholomé Ribes Nott.". Dos dies després, aquest senyor comunica que "renuncio al empleo de secretario y no lo acepto, sino que acepto la Subdelegación de que ya estoy posesionado". Per substituir-lo fou nomenat Pedro Ramon Cardell, procedent de Montuiri i casat a Algaida.

Fa 198 anys

Uns anys més tard, el 1808, hi va haver problemes amb aquest Bartomeu Ribes, subdelegat, i canvia per complet la bona opinió que tenien d'ell: el Síndic Personer Guillem Vanrell convoca el Consistori i el motiu és "para hacerles saver que se me ha presentado una muchedumbre de hombres vecinos de esta Villa pidiéndome que como Padre del Público acudiese a la RI. Y Suprema Junta de Gobierno de esta Isla para que esta remueva de los empleos de Esno. RI. Y Sudo. (Escribano Real y Subdelegado) de la RI. Intenda. De esta Villa a Bart. Ribes Nott. Atendiendo a su repreensible conducta; pues es público que pocos días hace que ante muchas personas proferió públicamente. Que se fodia de todos los particulares de la Villa y del Ayuntamiento. De la mesma, y en otras muchas ocasiones ha dicho que ha de perder toda la Villa; y que también es público que en muchos de los Pleitos se muestra apasionado a uno de los litigantes hasta decir al otro que ha de tener el litigio con él; y que es excesivo en la exacción de las costas. Y en qto. al empleo de Subdo. De la RI. Intenda. S público que hay diezmeros que diezmen con la Junta por solo la comida de ella, y dho. Subdo. Se retiene todo el dinero que le corresponde al Diezmero (...); y finalmente es público que maltrata a los vecinos de toda clase y está conceptuado por hombre perjudicial". L'Ajuntament hi està d'acord, nemine discrepante, i acorda demanar que a dit Ribes se'l privi i separi dels seus càrrecs.

Pere Mulet

Rua d'Algaida 2006

Fotografies de Jerònia Pou

El Club Esportiu Algaida va organitzar el passat dia 25 de febrer un sopar i ball de disfresses al local de “Sa Portassa” en motiu de la rua i festa den camestrotres. Al mateix temps es va dur a terme al local Jove una festa sopar pels nins i nines sota la responsabilitat de tres monitors on els més joves pogueren gaudir d’una vetllada amb els seus companys de comparsa, i a l’hora els pares pogueren participar activament a la festa. La bauxa va ésser un èxit on grans i petits s’ho passaren d’allò més bé.

És per aquest motiu que la Junta directiva del Club Esportiu Algaida vol agrair i donar les gràcies públicament a tots els que van participar a aquesta festa, i especialment a l’Ajuntament d’Algaida per haver facilitat l’ús del local Jove, a nen Xisco Vidal per la seva col·laboració, als veïnats i tots als que, d’una manera o altra, han contribuït de forma desinteressada i voluntària a què la festa fos un èxit.

Moltes gràcies

**Junta Directiva del
Club Esportiu Algaida**

Més coses sobre l'inframón del sistema solar

Aquest mes vull començar amb una disculpa, referida al passat article que va sortir en aquesta secció. Resulta que el títol era el mateix del de fa dos mesos, i és la segona vegada que passa. M'estic referint a quan parlàvem de Tritó, i no tenia res a veure amb el que s'hi exposava el mes passat. El títol real que havia de posar era: "L'inframón del Sistema Solar", referint-me a la posició del darrer planeta que gira entorn del Sol. A aquest l'anomenem Plutó, i està situat a l'indret més solitari i fred dels nostres voltants espacials i, per això, es pot considerar que està en un Inframón.

Així i tot, he d'afegir que fa un mes, una cosa la vaig deixar a l'aire: les noves llunes que s'han descobert a Plutó. Per això aprofitaré aquest mes per comentar-ne quatre coses. Resulta que, utilitzant el telescopi espacial Hubble, uns astrònoms tragueren unes fotografies que ens mostren, no una, sinó tres llunes que giren entorn a Plutó. Una d'elles ja la coneixíem perquè era Caront, però n'hi havia dues que són candidates a ser també llunes d'aquest planeta tan fred.

Abans però, comentaré que Plutó és un dels objectes del cinturó de Kuiper i, de fet, era l'únic d'aquell indret que es considerava planeta, ja que era el més gran. Però ara, la societat astronòmica està en crisi per una divergència d'idees que surten del descobriment d'un nou "planeta", que resulta ser més gran que Plutó, encara que s'està discutint mantenir-lo com un simple "asteroide".

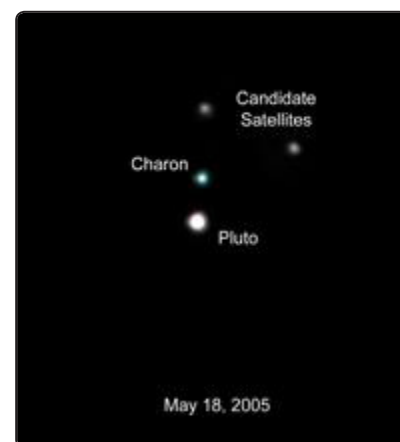
I no trobau que si és més gros, no l'hauríem de considerar també planeta? O si no s'hi considera, doncs per norma tampoc se l'ha de considerar a Plutó! Doncs aquest és el que discuteixen darrerament, però el problema no és que ara

hagin de posar als llibres i enciclopèdies que el Sistema Solar està format per 10 planetes, sinó que tenen por que en aquell indret tan poc estudiat, comencin a "sortir" nous planetes fins al punt de desbordar la llista. Per això sembla més senzill llevar Plutó com a planeta.

Tot i així, un fet important és que quan només pensàvem que Plutó tenia una lluna, no era cap avantatge respecte de molts dels asteroides del cinturó de Kuiper, ja que molts d'aquests tenen un objecte que els fa voltes contínuament, però si ara es confirma el descobriment d'aquestes dues llunes noves, "Plutó es convertirà en el primer cos d'aquell indret amb més d'un satèl·lit". Això entre cometes ho comentava Hal Eeaver, un dels descobridors. Doncs, si té més llunes que els altres, seria un argument a favor pels que defensen la seva etiqueta planetària.

Aquestes, les candidates a llunes, s'han denominat amb uns codis: S/2005P1 i S/2005P2 i estan a uns 44.000 km de Plutó. Totes dues són bastant petites, ja que les suposen amb uns diàmetres d'entre 64 i 200 km, que no són res amb els 1.170 km de Caront, o del mateix Plutó (2.270 km). L'equip d'investigadors planeja fer un seguiment d'aquestes dues, per confirmar si fan voltes al "planeta", i poder anomenar-les llunes. Per això, no ens queda més remei que esperar...

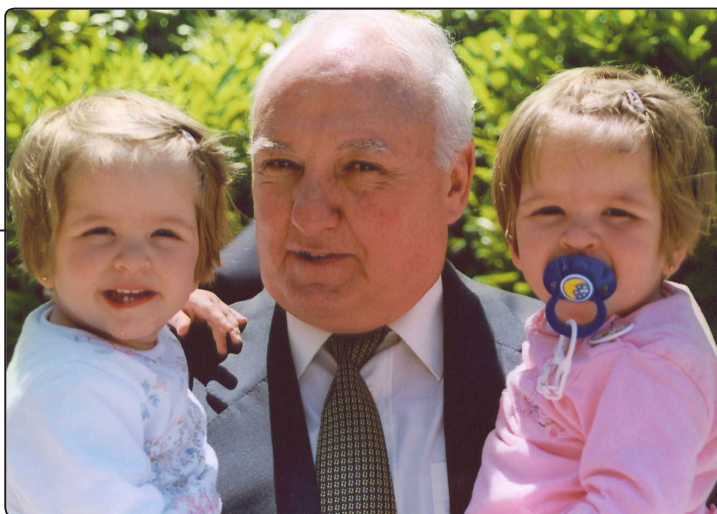
Fotografies del telescopi Hubble, on es veuen les possibles llunes que s'han mogut en haver passat tres dies.

G.S.C

Joan Oliver *de Can Torres*

És un dissabte horabaixa del mes des febrer, amb un fred que pela. Gairebé no es veu ningú pel carrer i anam cap a can Joan i na Jerònia, que ens esperen per mantenir la xerrada. Ben aviat aquell fred tan intens es transforma en calentoreta, i no només pel canvi de temperatura d'estar al carrer o dins la casa, sinó també per les respostes tan plenes de tendresa i humanitat que ens fa en Joan i, de tant en tant, na Jerònia.

1. Nom i malnom:

Som en Joan Oliver Bauzà de CanTorres. Mon pare era en Biel Oliver de Can Torres i ma mare na Damiana Bauzà de Ca na Lara. Tenc 4 germans, en Miquel, en Biel, na Catalina i en Jaume. Em vaig casar l'any 1965 amb na Jerònia Vich de Can Vicó. Hem tengut dos fills, en Biel i en Pedro. En Biel i na Clara ens han fet padrins de tres nétes encantadores: na Maria, que té 10 anys, i les bessones, de 4, que ens omplen d'entusiasme, tot i que viuen a Madrid, anam a veure-les i elles vénen sempre que es pot.

2. Infància, jocs, algun mestre:

No sé si feren festa a ca meva el dia que jo vaig néixer. Sé que era temps de guerra, de fam i de moltes dificultats. En aquell temps tan dur, em vaig criar en contacte amb la natura i l'aire lliure, com els ocells, i com ells el meu lloc predilecte eren les branques més altes dels arbres. De la mà del meu padrí Laro, passava la majoria d'hores a fora vila, damunt l'era, jugant sol, assaborint

primaveres. Volia ser pagès com ell i més encara, quan sor Victòria i després els meus mestres d'escola, aconsellaren el meu pare que no continuàs estudiant per inútil i burot que era. Tenia uns 10 anys, lletra no en sabia, és veritat, ni falta que em feia, la meva vida era el camp, els ocells, els arbres, els estels,... No hi havia cap arbre que se'm resistís, pujava a les branques més altes per estar a prop dels nius; fins a tres vegades em vaig rompre un braç en aquestes escalades.

3. Joventut:

Malgrat els consells dels mestres, mon pare va confiar en jo i encara que un poc tard, ja havia fet els 10 anys, em va matricular al col·legi de la Salle del Pont d'Inca. Vaig tenir la gran sort de trobar-me amb un 'hermano', petit com jo, però d'una voluntat de ferro que va saber despertar en mi les ganes d'estudiar i sobretot un gran amor a les matemàtiques, que ha durat per sempre, són les meves entranyables amigues. Vaig estudiar al col·legi, sense cap problema, fins al quart curs i revàlida. Llavors una inoportuna paràlisi facial em va deixar sense poder realitzar el cinquè curs, ja que cada dia havia d'assistir a sessions de radioteràpia que duraren 8 mesos. Una vegada superada aquesta malaltia, em vaig matricular a l'institut de Palma i vaig aconseguir aprovar cinquè, sisè i la revàlida, tot pel juny, i d'aquesta manera vaig recuperar l'any perdut. Tot seguit, vaig preparar-me a l'acadèmia de l'aire i, una vegada aconseguit, vaig estar 4 anys a San Javier (Múrcia). Era una vida molt dura, molta disciplina i poques vacances; en conseqüència,

molts anys de la meua joventut els vaig passar fora d'Algaida.

4. Feines o ocupacions:

De manera molt resumida; ja tinent, la meua primera destinació va ser Reus, un curs a Madrid d'anglès i de controlador per augmentar la possibilitat de venir a Mallorca. Un any a Calatayud i l'any 1964 arrib al Puig Major, on pràcticament vaig estar 26 anys vivint a Sóller. He dit pràcticament, perquè sense perdre la destinació l'exèrcit m'envià a la universitat de Madrid a estudiar investigació operativa i estadística matemàtica. Era la meua il·lusió, llavors un curs de telecomunicacions, imprescindible per poder dur el comandament del Puig Major i també, entre Madrid i Boston, vaig dedicar una temporada a estudiar els nous radars automàtics.

L'any 1984 m'anomenen cap del Puig Major fins al meu ascens a coronel. Llavors, vaig estar tres anys com a cap del centre d'electrònica de l'Exèrcit de l'Aire a Getafe. Després vaig tenir la satisfacció de crear una unitat nova de defensa: Centre d'Informàtica de Gestió i per acabar també a Madrid, vaig fer de director durant 7 anys d'un col·legi de 90 professors i 1200 alumnes de 3 a 18 anys, molt gratificant.

Ja jubilat s'ha complert la meua il·lusió de viure a Algaida: excursions, caminar, llegir molt i un nou entreteniment, pas moltes hores fent d'hortolà, encara que no en sàpiga gairebé gens.

5. Invent o avançament més important per a la humanitat:

Tots els que han significat un alt progrés en la salut i la medicina.

6. Invent o avançament per vós:

Sens dubte l'avió. Ha estat la meua vida.

7. Persona o personatge actual o històric que sigui més positiu per a la humanitat:

Per la seva transcendència, el nombre immens dels seus seguidors durant tants de segles, les seves ensenyances i la seva doctrina, Jesús de Natzaret.

8. Persona o personatge actual o històric que admireu:

He estat sempre enamorat de la petita figura de la mare Teresa de Calcuta. He seguit amb entusiasme la seva vida, les seves obres, els seus escrits són pobres també tots els que no saben

somriure, perquè desconeixen la calor d'una mà fraterna'. Com a ella, admir igualment les associacions dedicades a ajudar els altres; l'Hospital de Nit, el Projecte Home i la nostra petita Algaida Solidària, que tots junts aconseguirem que de cada dia sigui més gran. Voldria aprofitar, com a membre actiu de l'associació, per agrair als nostres socis i a tota la gent d'Algaida, Pina i Randa que fossin tan generosos el dia de la torrada (es varen superar els 2000 €) i al batle i consistori per la seva ajuda. I a la gent que encara no sigui sòcia, els anim que s'hi facin per poder desenvolupar més ajudes a aquelles persones que no han tingut els nostres privilegis, tot i que humanament tots tenim els nostres drets.

9. El fet passat durant la vostra vida que considereu més important per a la humanitat:

El dia que es dona per acabada una guerra.

10. El fet més important dins la vostra vida:

El dia del meu casament, el naixement dels fills i de les nétes i també, d'una manera especial, el dia que vaig poder retornar al cim del Puig Major la imatge de la Mare de Déu de Lluç.

11. Amb el temps, digau-nos una cosa que hagueu millorat:

Crec que amb estimar cada dia més la natura, les muntanyes, el caminar,...

12. Amb el temps una cosa que hagueu empitjorat:

Sovint qualque geniada incontrolada.

13. Per qui, històric o actual, posaríeu la mà al foc:

Em va agradar la resposta d'en Jaume, me la faig meua, "el foc crema molt".

14. Amb qui, històric o actual, no aniríeu fins al cantó:

Amb persones falses, egoistes i violentes.

15. Una cosa que hagueu fet i us agradaria no haver fet:

M'agrada sempre planificar les meves obres, per tant, no canviaria res.

16. Què us agradaria haver fet i no heu fet:

Estudiar més la nostra llengua.

17. Una virtut vostra:

Ser molt amic dels meus amics.

18. Una il·lusió:

Pau, que s'acabin les guerres i les mateixes oportunitats per a les nacions pobres i la gent que passa fam.

19. A quin Algaidí faríeu un monument:

L'atzar, la casualitat, ha volgut que aquest dia que em feis l'entrevista fa un any que es va morir ma mare i aquest mateix dia mon pare en fa molts més. Vull aprofitar l'avinentesa per fer-los un petit homenatge d'admiració i gratitud. A ells i a tots els pares algaidins que en aquells temps tan difícils, de tantes mancances, amb molts d'esforços, abnegació i sacrifici varen treure endavant les seves famílies. Vull també aprofitar per agrair als nombrosos joves algaidins que foren els meus soldats, pel seu comportament i la seva dedicació.

20. Què trobau del nostre nou rector, en Jaume Serra.

Els algaidins tenim un altre afegit per anar a missa els diumenges, escoltar els sermons del nou rector. Tots ells tenen un denominador comú: l'amor i una extraordinària conclusió, estimau els altres i el trobareu fàcilment.

21. Un racó d'Algaida

- que us agradi: Molts, me qued amb la vall de Punxuat i la costa de la Serra
- que no us agradi: Tot el que va en contra del paisatge.

22. Una raó per

- viure a Algaida: N'estic enamorat, una prova evident és que fins al darrer dia que he estat fora del poble, i han estat molts, m'he enyorat sempre i no només s'enyoren les coses que estimes.
- no viure a Algaida: Ja no vull deixar Algaida mai més, fins i tot una vegada mort.

23. Una volta pel terme d'Algaida.

També moltes, però triaria: Algaida-Castellitx-Albenya-Morro d'en Moll-Cura.

24. Un algaidí històric que considereu important.

Quan als 10 anys vaig arribar a La Salle, vaig començar una amistat molt gran amb en Llorenç Mora, que també era alumne. Sempre l'he admirat per la seva entrega, simpatia, lluita contra totes les dificultats, per la seva feina, cultura i les seves obres extraordinàries. Per mi sempre ha estat el millor en tots els aspectes, gràcies Llorenç pel teu exemple, molts t'enyoram de veres.

25. Acabau o començau la frase: ...pacem, para bellum...

Una frase molt antiga de l'Imperi Romà i que totes les nacions l'han aprofitada per desenvolupar la seva carrera d'armament. Quantitats infinites de doblers s'han gastat i s gasten per cercar ser cada vegada més potents i més destructius.

Jo li faria una variació, 'Si vols pau, prepara la pau, cerca la pau, ajuda a trobar la pau'.

Dediquem totes aquestes despeses a incrementar la cultura, la investigació, eliminar la fam, que els països pobres se sentin ajudats, els malalts, els necessitats. Sabem que és una utopia, un somni però, Margalida, seria un somni tan bell.

26. Sóller, Madrid, Puig Major...

Sóller: és la meua segona pàtria petita. Tota

la família hi visquérem 25 anys. Sóller és ric, culte, industrial, turístic i sobretot d'una bellesa excepcional. Vaig conèixer molt bé la gent, especialment la joventut, molts compliren el servei militar al Puig Major i més encara, varen ser alumnes meus de matemàtiques als col·legis del Sagrat Cor i de les Escolàpies. L'ajuntament i el poble em feren un gran comiat i vaig tenir l'alegria de ser la primera persona no nascuda a Sóller que va fer el pregó de les seves festes.

Madrid: Nostàlgia, enyorança, allà vaig deixar molts amics i el més important, tota la meua família viu allà. Quan m'acomiadava de Getafe, me regalaren un disc que deia 'De Madrid al cielo'... de Mallorca.

Puig Major: És un privilegi fer feina en un entorn de tanta bellesa i gaudir de contemplar les sortides i postes de sol, les muntanyes, les tempestes, la neu immaculada,... una meravella.

27. Lloc on posaríeu la parada de l'autobús.

Vull respectar l'elecció que faci el consistori. El poble el va elegir perquè hi confiam, ells coneixen millor els problemes, segur que l'elecció serà encertada.

28. Si heu sentit l'expressió 'just a la fusta' què vol dir?

Exactament el que un pensa.

29. Si poguéssiu fer un únic miracle, què faríeu?

Que tots fóssim iguals en aquest món, amb les mateixes oportunitats, els mateixos drets.

30. Què us pareix que la dona s'incorpori dins l'exèrcit?

Ben prest veurem dones generals i pilotant avions. Per naturalesa la dona és intel·ligent i té molta intuïció, es va integrant en tots els àmbits. També en els projectes solidaris la majoria van encaminats a la dona, ja que s'ha comprovat que són les que millor desenvolupen els projectes i en treuen més profit.

31. Voleu afegir qualque cosa?

Ens hem allargat moltíssim, moltes gràcies per

estar junts aquesta estona que ha estat molt agradable.

32. A qui us agradaria que féssim aquestes preguntes el mes que ve?

Fa tres mesos que són homes, ja fa falta una dona; per tant, la que trii és na Margalida Garcies Viconà.

33. Per acabar ens heu de fer una glosa.

La lletra d'una cançó que hem sentit moltes vegades i que els muntanyencs canten el dia del seu patró, dalt de la muntanya.

Ajuntant les mans germans
veureu quins prodigis pot fer l'amor
ajuntant les mans germans
veureu en la pau abraçar-se el món.
L'amor dóna força al caigut
ningú més potent que l'amor
si el cor defalleix de neguit
ens dóna esperança l'amor.

Ja acabada la xerrada, li demanam a en Joan una anècdota que ens contaren d'ell.

Quan arribaven els soldats sota el seu comandament, ell enviava una carta als seus pares per donar-se a conèixer com a superior dels seus fills i tranquilitzar-los, ja que ell se'n sentia responsable, mentre durava el servei i que intentaria que aquesta estada fos profitosa per a ells. En Joan ens ho va afirmar i ens ha mostrat cartes remeses dels pares, molt emotives i agraïdes i molts més fets pareguts, que per falta d'espai no podem contar. Ens ha demostrat que, per dura, disciplinària i severa que sigui una feina i per alt que sigui el càrrec, pot anar acompanyat d'una autèntica senzillesa i d'un compromís sincer i amistat profunda, com ha estat la vida d'en Joan.

Gràcies, bon coronel.

Margalida Fornereta
Miquel Molleta

Baula 21

Benvolguts amics, com us ha anat a tots els que us heu examinat?? Bé?! Esperam de tot cor que sí!! Però, afortunadament, ara els exàmens ja han acabat, o sigui que no hi penseu pus i us recomanem que per desconnectar definitivament llegiu la baula d'aquest mes, que de moment és la "víctima" més joveneta amb qui hem xerrat, animau-vos i contagiauvos de l'alegria que desprèn na Pilar, que no s'ha aturat ni un moment de riure!!! Aquesta joventut... com més joves, més feliços viuen... Ella...tot el temps riu!!!!!!!!!!!!!!

1. Nom i malnom (si en tens i vols que t'hi coneguim).

Pilar Oliver Gisbert i em diuen "la filla petita d'en Guillem de Marina"

2. Edat i signe de l'horòscop.

Tenc 16 anys i som balança.

Conta'ns una miqueta què fas i que no fas, feina, estudies...?

Estudii 1r de batxiller a l'institut i... ja està no? No hi ha més coses... què he dir més? (Fas comptes seguir estudiant? O feina?...) No, faig comptes seguir estudiant i fer alguna carrera... però encara no sé molt bé quina... és un poc embolic tot això!! Faig el batxiller de ciències de la salut... i potser miri per Fisioteràpia.

3. Darrer llibre que has llegit?

Ara llegesc El llibreter de Kabul, que és de n'Asne Seierstad. Me'l fan llegir a l'institut... dimarts que ve tenc l'examen!! (Au idò, molta sort!!!)

Recomana'n un que t'hagi agradat.

Aquest mateix, és molt bo!! (Ja és estrany que un d'obligatori t'agradi, bé a vegades passa... però normalment són un "rollo"...) Noo, però és que

no és dels típics que et fan llegir, aquest tracta de la vida a Kabul, de com tracten les dones allà, i qui... no ho sé ("qui du els calçons" vaja...) sí, i un poc com és la vida social d'allà, i és un llibre que quan el comences a llegir dius: "Segur que se'm farà pesat!!", però després t'acabes ficant dins la vida d'aquesta gent... i a més és actual, hi surt el tema de l'11-S, i quan mataren uns periodistes,... Ès bo!

4. Darrer CD que has comprat?

Mmmm...he, he, he... (ui... típic!) CDs no... bé, me n'han regalat, però jo els CDs els enregistri!! (és més còmode, eh?) (o almenys més barat!!!). Els darrers que m'han regalat són de Lax'n'busto, Amaral,... un poc de tot!

Recomana'n un.

El canto del loco, el darrer, Zapatillas.

5. Darrera pel·lícula que has vist?

El otro lado de la cama, és molt bona, l'heu d'anar a veure!! (Però, "el otro lado" o "los dos lados"???) Noo, la darrera, Los dos lados de la cama, és molt bona... la segona la supera!!! Hi vaig anar amb la meva germana, i jo tenc la rialla molt forta... i sentia el meu cunyat riure i vengia riure... i vengia riure!!! I també una que és mot bona és Mar adentro, que vaig sortir amb trossos de mocador per la cara!! Bé, he, he, que jo plor amb en Bambi, he, he!!!! (Alaaa, ha, ha, ha... vaja, que no ens hem d'espantar si te poses a plorar, tampoc voldrà dir res...) nooo, jo així com ric molt també quan em pega per plorar... no m'atur!!

Quina t'ha agradat més?

Aquestes dues mateixes, m'agraden molt! (mira, no ens podem queixar, podem triar tant si volem riure per les orelles, com si tenim ganes d'amo-

llar una gran plorada! Està bé saber combinar els extrems!!) (I de més petita, què) Uuuu, de petita La bella y la bestia, la tenc enregistrada i ja surten les retxes i tot de gastada que està la cinta!!! He, he, he, era una obsessió!!

6. Programa de televisió preferit?

Mmmm... ostres, no ho sé... aquest de policies que fan ara per Antena3, que rius molt... (Ah, Los hombres de Paco) Sí, aquest!! Bé, que per exemple a la meva germana no li agrada gens, però jo ric molt... (Vaja que hem comprovat que tampoc té molt de mèrit fer-te riure a tu!!!) ... i Aquí no hay quien viva també!!

7. Quina era la sèrie de dibuixos animats que t'agradava més?

Oliver i Benji... i Doraemon , ah sí i també aquella... Candy, Candy... i na Heidi.

8. Quin tema actual et preocupa més?

Mmm... la grip aviària!!!!!!! Ha, ha, ha!... perquè tenc gallines al corral!!!!!!!!!!!! Ha, ha, ha! (Això és seriós... aquí que tothom fa un posat més seriós i preocupat...Caaaa aquesta al.lota és per de més!! No s'atura de riure... idò que no és "guapo" ser jove!!!!) He, he!, quina vergonya... bé, i la fam en el món!!! He, he! (sí, ara... qualsevol s'ho creu! No ho intentis arreglar!!!) (Au, passa aviat a la pròxima pregunta, que encara voldrà afegir més coses per quedar bé!!)

9. Quin moment històric t'hauria agradat viure? Per què?

Quan es va passar de... com es diu?... D'en Franco... a la democràcia... la transició! Sí, perquè en aquell temps jo crec que la gent jove no feia tants de dois com feim nosaltres, no es barallava per coses que ens barallam avui en dia, prestava més atenció al seu futur. (Potser tornaven abans més grans!) Sí, no ho sé, i com que m'han contat moltes coses... crec que m'hauria agradat viure-ho en primera persona, perquè vulguis o no si t'ho conten no és el mateix que si ho vius!!

(Ei no ens ho acabam de creure, però sí, sí, ha estat tota una pregunta sencera sense riure!!!!)

10. Persona o personatges que admiris? Per què?

He, he!... la meva padrina!! Perquè és una dona que ja té els seus anys, però segueix amb un esperit molt jove... i sempre intenta anar arreglada... i té al calendari l'hora de la perruqueria apuntada,...

11. Comença la frase:

...conduiria el cotxe a 1 km/h!!

Mmmm... Si tengués un R6, conduiria el cotxe a 1 km/h!!!!!! Ha, ha, ha!!!!

Acaba la frase:

si l'aigua no banyàs...

mmm... jo què sé... si l'aigua no banyàs... el xampú no faria sabonera!! Quin doi... quina vergonya!!! Quina vergonya... he, he... això no ha de sortir... (TOT surt!!!) Nooo, no sereu tan dolents!!! (uuu... no ens coneixes!!!)

12. Un animal.

Un ca, en tenc 3, la més vella, na Neula; després, na Taques i la més jove, na Mel.

13. Un color.

Verd!

14. Una mania.

No ho sé... per exemple sempre toc fusta! (ala, ja farà 3 baules seguides que les nostres víctimes comparteixen mania, na Maria Rosa i en Punes ja ho varen dir!)

És cert? No ho sabia! I per cert, sabeu d'on ve això de "tocar fusta" quan vols tenir sort? (Noo) Idò, jo fa un any més o manco que ho vaig saber... és de quan hi havia la lluita entre moros i cristians, els cristians abans de començar la batalla havien d'aixecar l'espasa en nom a Déu, i quan l'aixecaven els moros aprofitaven per disparar fletxes i en ferien molts al costat del pit i els mataven i decidiren enlloc d'alçar l'espasa, tocar la cadira del cavall... i com que varen guanyar... tocam fusta!! (Mira, sempre s'aprenen coses noves!)

(Bé, és aquesta la mania, no??) Sí, i a més, mai pas per davall una escala... som supersticiosa!

15. Un defecte.

A pics ric massa... (Bé, però això no és un defecte...) ...bé idò que som molt cap quadrat, si tenc una idea segura, la tenc fixa, bé que m'han de demostrar el contrari que si no... "erre que erre", que no canviaré d'idea!

16. Una virtut.

Que ric molt... aquesta sí?? (Caa, no ens aclarim, què ho consideres un defecte o una virtut?? o simplement és el teu comodí per a qualsevol pregunta????!!!!) (Va, pensa'n un altre!) Mmm... intent que no hi hagi mals "rollos"... mal ambient

entre els grupets...

17. No podries estar un dia sense...

... el tassó de llet de ma mare!!!

18. Fes un pla per a dissabte horabaixa.

En acabar de dinar mir un poc la tele, després telefon a qualche amiga, i quedam, i normalment anam al camp de futbol a veure partits... Badam... i a vegades anam a Ca n'Esteve, a menjar un poc, i ja torn a ca meva!! Això és tot!!

19. Una il·lusió.

No ho sé... com que n'hi ha tantes... a veure, vosaltres digau... (No, nosaltres no som cap comodí!!) He, he! Una il·lusió seria que els caps de setmana durassin i durassin... (Perfecte, tant de bo, qualsevol hi està d'acord! I més quan estàs a diumenge com és el cas en què ens trobam, el dia que feim l'entrevista!! I demà dilluns... quina...)

20. Una queixa.

Que ara als pubs d'Algaida no et deixin entrar fins als 18 anys!! És que ara què hem de fer nosaltres?! Com que darrerament hi ha hagut moltes baralles... i per això ara ho hem de pagar nosaltres!!

21. Tria'n una de:

a. rossos o morenos

Morenos.

b. dolç o salat

Salat.

c. carn o peix

Peix.

d. dutxa o bany

Dutxa.

e. esport o bar

Mmm... pfff... esport. (No molt convençuda, però bé...)

f. Barça o Madrid

Jo principalment... l'Algaida!!! Però després, el Barça...

g. lletres o ciències

Ciències.

h. circumval·lació o trànsit per dins el poble

Trànsit... perquè jo, per venir a ca nostra, hem d'anar a fer una voltera...

i. diari o ràdio

Mmm... diari!

j. whisky o ginebra

Ginebra.

k. Blanc o negre.

Blanc.

l. vi o aigua

Aigua.

m. hivern o estiu

Aaah... estiu.

n. tele o ordinador

Tele.

o. platja o muntanya

No ho sé... un poc de tot, no? No vull ni tot el dia platja o tot el dia muntanya... O he de triar? (Veenga! No fa falta...)

p. cabells curts o cabells llargs

Llarg!

q. alcohol o refresc.

Mmm... refresc... he, he, he, he!

22. Travessaries el carrer:

per topar-te amb...

Mmm... amb en Ben Affleck!!!

per no topar-te amb...

Mmm... no ho sé... pfff... és que no ho sé... Ah! Amb un dragó!!! (Ala, això és nou, no ens havien dit mai un animal... Bé, vull dir que no fos persona!!!!!!)

21. Si fossis:

un home...

Jo què sé... mmm... no em posaria arracades!!!

L'actriu més famosa del món...

Intentaria no perdre les arrels... (Amb quin sentit?) El d'amics, de terra, de família, de tot... no perquè de la nit al dia m'hagi tornat famosa, m'oblidaria de tot el meu passat!

La reina d'una illa...

(Va fer una carussa!! Mmm... qui sap el que pensava ara aquesta?!? No ens ho ha volgut dir i com si res ens ha canviat de tema i ha contestat...) Mmm... convidaria tots els amics i faria una festa... però no una festa d'un vespre, sinó d'un parell de dies... que duràs i duràs... i tendria una barca... i... bé, ho deixam aquí! Ha, ha, ha!!

22. Un racó d'Algaida que t'agradi.

La Pau!

Un racó que no t'agradi.

Les cases que estan fent devora la Farinera... trob que per estar dins un poble... pareix una petita urbanització! No m'agrada això!

23. Una raó per:

viure a Algaida...

perquè la gent és amable, i coneixes tothom... i quan vas pel carrer, sempre: "Uei! Com va?"

no viure a Algaida...

que ara està molt bé, però si segueixen construint tant i tant, es perdrà això... jo crec. I que cada vegada estam perdent més l'esperit del poble.

24. La gent d'Algaida és...

Bona gent!!

25. Fins quan fas comptes viure a ca teva?

Uf!!! Fins que m'aguantin!!! De moment, és molt prest jo trob!!

26. Si haguessis de tenir una bandera personal, com seria?

Jo crec que seria blanca... (Uuu! I ens ha dit que era del Barça!) No no no!!! Encara que sigui blanca, no duu l'escut del Madrid! Jo crec que si dic blanca, és amb el sentit que seria de tot el món, no em centraria en cap lloc en concret... m'explic? (Mmm...) Mirau, nosaltres tenim una bandera, però si fos blanca, la podria pintar de tots els colors! Seria una bandera per fer unitat de tot el món...

(Uep! Ara han entrat son pare i sa mare acompanyats de na Neula, una cussa molt, molt petita!!! És "mini"! I na Pilar els ha dit:) Au, au, partiu que sortireu a *es saig*!! (És clar que han sortit!)

(I ara sa mare ens ha comparegut amb una palangana plena de coses bones!!! Pffff, no sabem com acabarà això... i mentrestant na Pilar dient: "duu les herbes!!")

27. Ordena (de més a menys important): doblers, salut, feina, amor, poder.

Salut, amor, feina, doblers i poder.

28. Què et preocupa més (de més a menys): atur, inseguretad ciutadana, sida, droga, accidents de circulació ?

Droga, sida, accidents de circulació, la inseguretad ciutadana i l'atur.

29. Ens sabries dir quina figura geomètrica forma el cadafal de la Plaça, quants escalons té i quina data (any) posa al costat de davant S'Acadèmia?

Bé, jo crec que és un hexàgon... (sis costats? Noo...) Idò vuit! Octògon! De l'any, ni idea... i els escalons... mm... deu? (Ala!! Animala!) No no... sis? Ai! És que són petitets, no? (Fa molt de temps que no hi pugues, eh? Hi devies pujar quan eres petita, i Et devien parèixer deu...) Clar! Hi pujava quan anava a donar la carta als Reis... (Deu no!) Set? Cinc? (Sí... però ho has de pensar! T'ho haves d'imaginar i dir-ho... no anar provant...) I l'any, està dins el mil nou-cents? (Sí!) Mil nou-cents i busques!! Ha, ha, ha!... (Graciosa... és entre 1900 i 1950) mm... 1945? 1939? 1927? 1928? (no, no ,no i no) 1924? (Araa... pfff... en teoria no et podem aprovar, però...)

30. Què més t'hauria agradat que t'haguésim demanat?

A veure quin menjar m'agrada... (Ho demanarem... quin és el teu plat preferit?) Les sopes de matances!!! Ah! I han de ser d'en Toni Vich!

31. De qui t'agradaria saber aquestes coses per entrevistar-lo el següent mes?

En Miquel Àngel, que fa feina a Ca n'Alorda... perquè ens duim molt bé, i sempre anam de bromes i això... i no sé res d'ell, perquè només el veig quan sortim de marxa...

32. Vols afegir qualque cosa?

Res més... que m'ha agradat molt!

Ala, feina feta!!! Què vos ha paregut?! Heu tornat un parell d'anys més joves?? Clar que sí, l'esperit és el que compta!!! Bé, pensant en les properes entrevistes, us recordam que ens agraden les herbes, les galetes, la fruita,... però de moment el que més ens ha agradat ha estat la companyia i el tracte que ens han donat, moltes gràcies a tots i no canvieu!!!

Bé, ara entre nosaltres amics lectors, heu vist què costa de poc quedar bé, eh?? Feis la bona al personal, mai va malament, ja ens ho contareu!!! Una aferrada ben forta i ens veim sens falta el mes que ve!!!

Guillem Fiolet
M. Magdalena Molleta

es saig

Casal dels Joves d'Algaida

SALUTACIONS

Primer de tot vull agrair a tots els participants de la carrossa i la comparsa feta pel Casal dels Joves a la passada Rua d'Algaida, ja que gràcies al seu esforç i a la seva marxa, s'aconseguí guanyar el premi especial a la comparsa més animada!!!

Aquest nou mes és el primer pic que tots els talleristes són del municipi d'Algaida, animau-vos si sabeu fer qualque activitat per dur-la a terme a través del Casal. Durant el mes de març el Casal dels Joves torna a obrir els dimarts i dijous, i com sempre, els dissabtes.

Una altre acte important a destacar és la participació d'Algaida a la semifinal del Mallorca Prix a Porreres, esperam que la gent que no participi vengui a animar el nostre municipi.

I per acabar, vull agrair a tots els joves que participau a les activitats dutes a terme al casal que sense vosaltres la funció d'aquest no tendria cap sentit.

Salutacions per a tots i totes.

Biel Fornés Serra
Dinamitzador del Casal

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

casaldelsjoves.algaida@hotmail.com

Punt d'Informació Juvenil: 971 66 56 79

Casal dels joves: 971 66 80 66

CURS DE PAPIROFLÈXIA

Dies: dijous 23 i dimarts 28

Horari: de les 20h a les 21h

Imparteix el curs l'algaidí:

Guillem Mascaró Fullana

A partir de 16 anys.

Inscripcions fins dia 21, places limitades.

CURS DE MANICURA

Dies: dimarts 14 i 21

Horari: de les 20h a les 21h

Imparteix el curs la algaidina:

Cati Gallego Oliver

A partir de 14 anys.

Inscripcions fins dia 11, places limitades.

Cal portar els estris personals de manicura.

CURS DE DANSA FUNCKY

Dies: dissabtes 11 i 18

Horari: de les 18h a les 19.30h

Imparteix el curs la pinera:

Teresa Sureda Torres

A partir de 14 anys.

Inscripcions fins dia 9, places limitades.

MALLORCA PRIX 2006. Semifinal al pavelló de porreres

El Consell de Mallorca ha organitzat aquest primer Mallorca Prix. La semifinal que ens ha tocat és contra els municipis de Porreres, Lluçmajor, Capdepera i Artà, dels quals un passarà a la gran final de dissabte 18 de març a les 11h del matí. Aquest torneig constarà de proves físiques, culturals, etc.

Anima els participapts del teu municipi!!

La importància del quefer referent als programes de solidaritat i cooperació està en la constància, en la continuïtat, la perseverança. El compromís permanent d'una petita organització com l'associació ALGAIDA SOLIDÀRIA, amb aquelles línies de treball i d'intervenció que ajuden gota a gota, a consolidar, a fer sostenible els projectes amb els quals estam involucrats.

Aquestes són bases sòlides que l'associació procura de mantenir ben actives, gràcies a la col·laboració de les persones associades i totes les entitats i organitzacions que mantenen un vincle permanent de suport.

El programa de cooperació que actualment ens ocupa de manera prioritària és el que dóna suport i fa possible que en el municipi de San Ramon del departament de Matagalpa, a Nicaragua, uns 130 infants puguin optar a un programa de nutrició i salut de forma continuada.

El programa de menjadors va rebre des d'Algaida, mitjançant el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació per al curs 2005 – 2006, una aportació de: 8.898,60 €. Aquesta aportació s'anirà justificant degudament, comptant amb el seguiment rigorós que aplica el Fons Mallorquí en totes les aportacions econòmiques.

La perseverança i la continuïtat

No és suficient una aportació puntual a un programa d'aquestes dimensions, per això des de l'associació seguim treballant amb la finalitat de poder fer en els proper mesos una nova aportació, que faci possible la continuïtat del programa. Aquesta ha de correspondre al projecte dissenyat a San Ramon, per part d'ACNAS, l'associació que intervé i treballa directament a les comunitats.

Entre les aportacions que ja podem sumar per a aquest futur immediat, hi ha l'ingrés que suposa el que es va recollir a les festes de Sant Honorat i Sant Antoni a Algaida, Pina i Randa.

2013,24 €

Manifestam, des d'aquí, el nostre agraïment a tothom, a tota la gent que aprofitant les torrades va fer una aportació i a l'Ajuntament d'Algaida per donar suport a la iniciativa.

Per comunicar-vos amb l'associació, podeu adreçar-vos directament als membres de la junta i també mitjançant correu electrònic:

algaidasolidari@msn.com

DISSABTE DIA 1 D'ABRIL 2006
SOPAR I BALLADA POPULAR

Solidaritat i cooperació Algaida 2006

En el decurs dels propers dies es divulgarà el programa complet de la festa, el nom del grup que dinamitzarà la ballada i altres continguts.

Preparau-vos per passar una bona vetlada.
VOS HI ESPERAM

Una experiència de solidaritat amb el poble sahrauí

Ja fa més de cinc anys que un grup de famílies de Mallorca que havien participat al Projecte Vacances en Pau, d'acollida d'infants sahrauís, es plantejaren la possibilitat d'oferir alguna cosa més que vacances als infants amb els quals havien compartit dos mesos d'estiu. Així va néixer ESCOLA EN PAU, una associació solidària que ha tengut com a primer objectiu l'acolliment familiar d'aquests infants per un temps indefinit, per tal de donar-los l'oportunitat de realitzar estudis d'ensenyament primari i secundari, al principi, i universitaris o de formació professional més endavant. Es pretén que amb la seva formació aquests nins i nines en un breu futur puguin ajudar a construir el seu país, i a millorar les condicions de vida de les seves famílies. L'aspiració no era senzilla, però quan posam el cor en una idea podem moure muntanyes i això es el que es va aconseguir.

Aquests infants, alguns avui ja joves adolescents, han nascut i han crescut en un Campament de Refugiats situat a la Hamada argelina, a la part més dura i inhòspita del desert del Sàhara, coneguda com "l'infern de pedra". Allà es refugiaren els seus pares i els seus padrins fugint de l'ocupació marroquina de l'antiga província espanyola del Sàhara Occidental que ja fa trenta anys que dura, i allà continuen malvivint per vergonya nostra i de les Nacions Unides.

La vida als campaments de refugiats

Als campaments hi manca de tot: menjar, medicaments, roba, material escolar, joguetes, electricitat, aigua corrent. Els refugiats viuen a khaimes (tendes de tela), o a fràgils casetes d'adob amb teulada d'uralita. Les temperatures són extremes: es passa de la calor insuportable al fred més rigorós, per no parlar de les tempestes d'arena que es produeixen amb freqüència i que obliguen a la gent a romandre a la khaima fins que la fúria del vent es vulgui calmar. I per si aquesta situació d'emergència no fos prou cruel, l'aigua, el bé més escàs i necessari als campaments els ha caigut recentment en forma de diluvi i ha arrasat escoles, hospitals, cases, i amb ells estris i aliments. Les ONGs que han enviat

ajuda estimen que el cinquanta per cent de les construccions han quedat arrasades i s'ha creat, com ha dit algú, una situació d'emergència dins l'emergència, una tragèdia de gran magnitud.

Però els sahrauís enfronten les dificultats amb una dignitat i una valentia admirables. Per malament que vagin les coses, els sahrauís no es queixen. Vénen d'una antiga cultura dels nòmades del desert, acostumada a lluitar contra l'adversitat i a confiar en la providència d'Alà. Fa trenta anys que partint del no-res i amb un esforç titànic crearen quatre grans campaments provists d'escoles, hospitals i khaimes per donar aixopluc a 160.000 persones. Els homes partiren a la guerra i les dones organitzaren unes admirables estructures de supervivència basades en la solidaritat. Al principi, les que sabien llegir i escriure n'ensenyaven a les altres i als infants, dibuixant les lletres sobre l'arena. Més tard tengueren petites pissarres i després, gràcies al suport d'algunes institucions i a la solidaritat de molta gent, arribaren a tenir taules, paper i llapis. De la mateixa manera es crearen hospitals, s'aconseguien beques d'estudi per a molts de joves, algunes ambulàncies, i una certa, encara que mínima, seguretat de tenir els aliments més bàsics. Avui, després de la catàstrofe, tornen començar a preparar l'adob, a cosir les khaimes, a reordenar la vida després del caos i la destrucció.

També a Algaida es fa Escola en Pau

Actualment, quaranta fills del Poble Sahrauí viuen i estudien a diversos municipis de Mallorca, compartint casa, taula, jocs i afectes, amb les seves famílies d'acollida, que els consideren com un fill més a la casa i Algaida és des de fa poc la terra mallorquina d'una d'aquestes famílies acollidores. Però els infants no perden les seves arrels; cada setmana assisteixen a classes de llengua i cultura àrab impartides per un monitor sahrauí, i cada estiu retornen als campaments per passar el major temps possible amb les seves famílies biològiques. Les famílies acollidores també mantenen un estret contacte entre elles i un diumenge de cada mes celebren una "tro-

bada”, en la qual es comparteix el menjar, es pren el te – un ritus que val la pena conèixer -, es parla de com afrontar els problemes que puguin sorgir de la convivència, i tothom ofereix la seva ajuda a la resta, com si es tractàs d’una petita tribu. Aquest és el dia que els infants esperen amb més il·lusió, perquè entre ells també tenen moltes coses per contar-se i el dia de la “trobada” tot són jocs i rialles, i així l’enyorança que tenen dels seus familiars i amics del Sàhara, és més bona de passar. La trobada del mes març de 2006 se celebrarà a Cura, un punt emblemàtic de la cultura mallorquina, on el darrer diumenge els nins sahrauís i els seus germans mallorquins jugaran i riuran en àrab i en català, o si voleu afinar més, en mallorquí i en hassaniyah. Per a aquesta trobada, Escola en Pau comptarà amb el suport de l’Ajuntament d’Algaida.

La tasca del voluntariat

L’associació gaudeix d’un magnífic equip de voluntaris que treballen en comissions: educativa, administrativa, de suport a famílies, d’activitats... Sense ells, sense el seu entusiasme i la seva constant generositat, el projecte seria impensable. Fer de voluntari porta maldecaps, despeses, i això sí, la gran alegria de veure que es fan coses de profit i que un petit esforç es multiplica i es transforma en els millors fruits.

Existeix, a més, una comissió de seguiment on participen representants de l’associació, de les famílies acollidores, de la Conselleria d’Educació i de les Direccions Generals de Menors i de Cooperació. D’aquesta manera es vol donar la màxima transparència a les actuacions de l’associació i oferir garanties absolutes que els drets dels menors seran respectats de manera escrupolosa. Qualsevol decisió d’importància que afecti el projecte l’ha de prendre la comissió de seguiment.

Obrir els ulls a un món nou

El primer any, el curs 2002-2003, tot eren sorpreses: els infants es trobaren amb escoles àmplies de grans finestres que tenien vidres (allà tenen finestres sense vidriera), hi havia llibres a bastament per a tothom amb il·lustracions en color, els centres escolars tenien grans patis encimentats i els al·lots mallorquins es deixaven les sabates posades per córrer i jugar a futbol (al

Sàhara les sabates es reserven, no es poden gas-tar jugant). Ara, a poc a poc, els sahrauís s’han integrat en els hàbits dels infants i joves d’aquí: cine alguns diumenges, sessions de messenger, excursions a la muntanya, torró per a Nadal, regals pels Reis i raïms amb les dotze campanades de cap d’any. Però no obliden les carències dels seus germans, i fan guardiola per poder dur una mica d’ajuda a ca seva. Les famílies acollidores també procuren fer una mica de racó per enviar doblers a la família de l’infant quan ell se’n vagi a passar l’estiu als campaments. Al cap i a la fi, els d’aquí se senten agermanats amb la família sahrauí, i quan tenen ocasió, van a visitar-la. Els vincles que es creen entre la família mallorquina i la sahrauí són mals de definir, però són d’una gran emotivitat per part de tots.

A poc a poc, els infants aprenen a navegar entre cultures ben distintes - no oblidem que ells són musulmans- donant exemple d’integració i tolerància. El marc de convivència ve donat per la Declaració Universal dels Drets Humans, i tot allò que hi tengui cabuda es respecta i s’ensenya a respectar. Però també tenen ben present qui són, com pateix el seu poble i com viu la seva gent. Per això s’esforcen en l’estudi i mostren un sentit de la responsabilitat poc freqüent en gent de la seva edat, que sorprèn tothom i especialment els seus mestres.

DIUMENGE DIA 26 DE MARÇ 2006
SANTUARI DE CURA

Trobada de famílies de l’associació Escola en Pau

Les famílies acollidores dels infants es reuneixen amb ells per compartir el dia, menjar plegats, prendre el te, parlar de temes comuns, els nins i nines sahrauís comparteixen els lligams culturals i d’identitat, en una trobada d’agermanament.

Les persones interessades en conèixer l’experiència, podeu participar i informar-vos.
Trobareu els horaris de la trobada a la Casa de la Vila

Una iniciativa de l’associació ESCOLA EN PAU
amb el suport de:
FUNDACIÓ PARE CERDÀ
AJUNTAMENT D’ALGAIDA
i la col·laboració de l’associació ALGAIDA SOLIDÀRIA

Aclariments davant la crisi de l'Associació de Persones Majors provocada pel Partit Popular d'Algaida

Les associacions i entitats formen una part molt important del teixit social del municipi. Les seves iniciatives culturals, esportives o socials agrupen els ciutadans a l'hora de desenvolupar activitats i faciliten la dinamització del poble, impulsant l'associacionisme, fomentant la cultura, la pràctica de l'esport o organitzant activitats de lleure.

És dins aquest context on l'Associació de Persones Majors d'Algaida i Pina juga un paper principal. La seva funció esdevé essencial per a un segment molt important de la població, la gent major. El dinamisme, la capacitat per organitzar activitats o la seva unitat a l'hora de reivindicar les mancances i les necessitats d'aquesta part de la població davant les diferents administracions són els trets que la caracteritzen.

Les institucions estatals, autonòmiques i locals han d'estar a disposició de les associacions o entitats, en aquest cas de la gent major, i han de posar al seu abast, dins les seves possibilitats, tots els mitjans professionals, econòmics i materials perquè puguin desenvolupar les seves activitats i ser ateses les seves necessitats.

Tot això ve a compte dels fets que han succeït les darreres setmanes i que l'Agrupació Socialista d'Algaida ha denunciat. La pressió per part del Partit Popular d'Algaida al president de l'Associació de Persones Majors d'Algaida i Pina perquè acceptés membres afins a aquest partit dins la seva junta directiva com a condició perquè la Conselleria de Presidència i Esports del Govern de les Illes Balears els cedís un local és un fet senzillament impresentable que mereix la més enèrgica protesta davant allò que es pot considerar una intromissió que coarta la llibertat interna de l'associació.

Que les juntes directives han de ser plurals és evident, ja que la pluralitat és enriquidora i a la vegada necessària. El pensament únic no és compatible amb la convivència democràtica, per això és obvi que les juntes directives estiguin formades per persones amb diferents ideologies, ja que el debat intern és essencial per al bon funcionament de qualsevol associació, entitat o grup.

Ara, que un partit polític, en aquest cas el Partit Popular, dins la seva estratègia de cara a les eleccions municipals de l'any vinent contempli la infiltració de persones afins al seu partit dins les diferents juntes directives per aconseguir el rèdit polític per fer-se amb el poder o mantenir-lo ja és una altra cosa. Si a això hi afegim que, aprofitant la seva condició de consellera de Presidència i Esports, la presidenta del Partit Popular d'Algaida, Maria Rosa Puig, hagi pressionat el president de l'Associació de Persones Majors d'Algaida i Pina perquè aquest posi dins la junta directiva a membres acostats al Partit Popular, entre els quals hi figura la seva mare, oblidant els més elementals principis d'ètica i moral política, és una acció condemnable i rebutjable.

Aquests fets, una vegada que han transcendit als socis de l'associació, han provocat reaccions contràries dins la mateixa associació a les maneres com ha actuat el Partit Popular, encapçalat per la seva presidenta local, la consellera Maria Rosa Puig, i la pressió a què s'ha sotmès el president i la seva junta directiva. Aquest fet ha motivat la dimissió del president i la seva junta directiva.

Des de l'Agrupació Socialista d'Algaida volem donar el nostre suport a la junta directiva i al seu president, ja que la seva actuació al front de l'associació ha estat sempre modèlica i ha fet de l'Associació de Persones Majors d'Algaida i Pina un col·lectiu plural en el qual s'hi senten representats tots els seus associats i que és un exemple d'integració, fomentant la participació i la dinamització d'aquesta associació, la qual mai s'havia sentit polititzada.

Igualment, volem encoratjar el president i la seva junta directiva a seguir endavant en la tasca que fins ara han desenvolupat al front de l'associació, per la qual cosa els demanem des de l'Agrupació Socialista d'Algaida que retirin la seva dimissió i que aquests moments difícils pels quals estan passant serveixin d'estímul per seguir treballant per les persones majors del seu poble tal i com ho han fet fins ara.

La cessió d'un local per part del Govern de les Illes Balears al col·lectiu de gent major ha

estat una molt bona notícia per als seus associats i també per al municipi i des de l'Agrupació Socialista d'Algaida donam l'enhorabona per aquesta iniciativa, ja que un local d'aquestes característiques permetrà desenvolupar i fomentar activitats que serviran per dinamitzar molt més aquest col·lectiu. Però estam en complet desacord i així ho denunciem que aquesta cessió tenguí una finalitat política tan evident i hagi volgut servir com a mitjà per pressionar el president i la seva junta directiva.

Si aquestes negociacions, en les quals la consellera Maria Rosa Puig ha estat protagonista principal, s'haguessin fet amb transparència i cercant com a única finalitat el bé d'aquest col·lectiu, ara no estaríem parlant d'això, sinó que tots ens felicitaríem per la cessió d'aquest local.

Per això, tampoc volem que aquesta denuncia sigui motiu d'excusa si ara hi ha un canvi d'actitud quant a la cessió del local a la gent major per part del Govern de les Illes Balears. Aquest fet significaria una falta de respecte cap al col·lectiu de persones majors, la qual cosa provocaria un debat que no és ni necessari ni convenient. Per això, ara més que mai, és imprescindible un gest d'aquesta institució cap a l'Associació de Persones Majors ratificant les gestions que fins ara s'han fet i que han de tenir com a única conclusió la cessió d'aquest local, com no pot ser d'altra manera.

No és desig de l'Agrupació Socialista d'Algaida entrar en polèmica en cap partit ni fer-ne una guerra política ni que això esdevingui un motiu electoral, però, cada vegada que hi hagi actuacions d'aquest tipus, ho denunciarem perquè entenem que aquestes estratègies no són admissibles dins una societat democràtica, sinó que són actuacions pròpies del caciquisme més ranci.

Les inversions que realitzen les institucions, en aquest cas el Govern de les Illes Balears, al nostre municipi no posa nerviosa aquesta Agrupació. No s'ha de voler confondre els ciutadans, el terme és equivocat i tendencios. Des de l'Agrupació Socialista exigim el mateix tracte que els altres municipis on hi ha governa el Partit Popular, perquè les inversions no són patrimoni dels grups polítics, sinó dels ciutadans que són els beneficiats. El que passa, és que l'Agrupació Socialista està indignada amb comportaments com el que ha tingut el Partit Popular d'Algaida envers l'Associació de Persones Majors d'Algaida i Pina.

Comunicat del PSM-EN d'Algaida

L'Agrupació del PSM-EN d'Algaida creu en la necessitat que les associacions del nostre municipi funcionin de forma independent dels partits polítics.

Al mateix temps, des del PSM creiem necessari que les entitats treballin en benefici de la societat, des de la pluralitat i el respecte democràtic a les diferents sensibilitats polítiques, d'acord amb les finalitats fundacionals que persegueixen.

El PSM algaidí lamenta que una suposada estratègia electoral del PP hagi generat una important crisi en l'Associació de Persones Majors d'Algaida, acompanyada d'una guerra política PP-PSOE i, el més important, d'una gran crispació en el conjunt del poble.

El PSM demana un esforç a tot-hom per superar aquesta llastimosa situació i espera que les administracions públiques treballin sempre per beneficiar el conjunt de tots els veïns i veïnes d'Algaida, sense que les inversions programades i les subvencions formin part de les estratègies electorals dels partits polítics.

Als dos anteriors comentaris, vam parlar de les lleis o normes jurídiques i també de les normes o usos de tracte social. Ara ens referirem a les normes morals o ètiques, quant a la seva relació amb les lleis que formen l'ordenament jurídic.

Totes les persones som, com sabem, éssers individuals, essencialment iguals entre si, però també certament molt diversos els uns dels altres. A més cada persona, dona o home, ha de viure o viu en societat. És impossible o molt difícil viure fora o al marge de la societat. Això suposa necessaris avantatges malgrat alguns inconvenients. Per tant, som també éssers socials.

Com a éssers individuals, amb intel·ligència i voluntat, ens autodeterminam per nosaltres mateixos, en tenir capacitat d'obrar en ser majors d'edat. Per exemple, en relació a l'elecció de la feina o professió o també per casar-se o no, viure en parella o no. Això ho fem o s'ha de fer amb llibertat.

Pensam, prenem decisions i observam determinades conductes. Tot segons les nostres possibilitats, conviccions, creences i tradicions; conseqüència també de la nostra pròpia visió del món i de la vida; d'acord també amb la nostra consciència, temperament, caràcter, la pròpia experiència i d'altres circumstàncies econòmiques i socials. Jutjam en la intimitat de la pròpia consciència la rectitud o no rectitud de la nostra conducta, de la qual ens sentim i som responsables davant els altres i de les lleis. No obstant això, la nostra llibertat resulta de vegades condicionada, en més o menys grau i per moltes i diverses circumstàncies.

Com a éssers socials convivim sempre amb altres persones, cosa que fa necessari observar la regla d'or: el respecte al pròxim, la comprensió i la tolerància, per poder viure humanament i socialment en pau i llibertat. També és necessària la cooperació entre tots i contribuir amb el propi treball i els béns al necessari desenvolupament de la pròpia persona, de la família i també de la societat. Es produeixen així múltiples relacions i comunicacions entre les persones i neixen vincles, drets i obligacions de caràcter moral i legal. Aquestes derivades directament o indirectament de les lleis per garantir la llibertat, la seguretat jurídica, l'ordre social i procurar la realització de la justícia.

Hi ha coincidències i també diferències entre les normes morals o ètiques i les normes jurídiques o legals. Coincideixen sovint en rebutjar, en principi, actes que trenquen o dificulten els vincles socials, com els enganys, frauds, estafes, injúries, violacions, robatoris, etc.

El dret o les lleis no poden actuar degudament mentre no es produeixen fets que exterioritzin, d'alguna manera, les intencions consentides sols, en principi, interiorment. Precisament l'origen del Dret està, com ja deien els romans, en els fets exterioritzats individuals o col·lectius. Són, en tenir cert gruix, signes del temps; són, una vegada exterioritzats, el que són, independentment de com voldríem que fossin segons els nostres desigs o la nostra voluntat. No haurien de ser mai manipulats o deformats pels interessos personals o socials. Han de ser interpretats o valorats segons els principis bàsics de l'ordre moral i jurídic. Aquests principis jurídics són bàsicament, entre d'altres, la llibertat, la igualtat essencial davant la llei i la solidaritat sense discriminacions per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

De vegades es produeixen conflictes o contradiccions entre la moral i les lleis. Les conseqüències de l'anomenada llei natural, derivada de la naturalesa de les coses, establerta pel Creador, segons la doctrina catòlica, s'oposa en ocasions a l'anomenada llei positiva, obra, aquesta, de la voluntat del legislador, com a representant dels votants en els règims democràtics. Això, com se sap, ha succeït quant a les normes referent al control de natalitat, els anomenats matrimonis homosexuals, a l'adopció per aquests d'infants, en la reproducció assistida, en les cèl·lules mares d'embrions amb finalitats terapèutiques, etc. I últimament, com s'ha fet ben notori, s'ha produït un gran conflicte entre el degut respecte a les creences i religió del món islàmic i els drets dels règims democràtics occidentals respecte a la llibertat d'expressió i opinió. Per tant, lògicament, haurem de tornar sobre aquests conflictes malgrat ésser matèries delicades i controvertides.

Joan Verger Garau

EL PP d'ALGAIDA i ES SAIG

Quan el mes passat obria les pàgines d'aquesta revista, me'n vaig dur una gran sorpresa en veure un article del PP local escrit íntegrament en castellà, quan tots sabem que si per alguna cosa s'ha caracteritzat *es saig* és per la defensa ferma de la nostra llengua i cultura. Per què ara aquest canvi de criteri? Que no tenen els del PP ningú que sàpiga escriure en la nostra llengua? Tan ignorants són? O és que volen fer canviar la llengua a la revista? O és que els redactors ho publicareu tot tal com us arribarà a partir d'ara?... A totes aquestes preguntes m'agradaria que qualcú hi donàs una resposta entenedora.

Jo, per si de cas, voldria pensar que només haurà estat una badada dels qui feis la revista o, si voleu, un golet que el PP us ha fet per l'escaire. D'aquesta gent Pepera, que cada dia giren més cap a l'extrema dreta pura i dura, no ens en podem fiar gens ni mica. Són uns renegats del seu país, estan empegueïts de parlar en català als seus fills i la majoria dels seus dirigents, ja els parlen només en la llengua del imperio. Basta parar esment i escoltar com parlen en públic el president Matas, na Mabel Cabrer, na Rosita Estaràs,... i el conseller de cultura, l'ignorant-útil Francesc Fiol, el llengüicida perfecte, que s'ha inventat el trilingüisme per anular la llei de mínims i posar la primera pedra per accelerar la desaparició del català a les escoles.

Però el PP no està sol en l'anticatalanisme, els del PsoE els segueixen de prop. Aprovaren conjuntament i sense cap veu discordant l'Estatut d'Autonomia del País Valencià, que consolida la fragmentació de la nostra llengua en considerar el valencià com un idioma diferenciat. Què en deuen pensar d'això els nostres diputats Xesc Antich i companyia? Són uns xotets de cordeta, incapaçs de cavil·lar per ells mateixos, si allò que voten va contra la filologia més elemental. I els del PSC de Catalunya, amb en Maragall al front, fent el paper més trist del trist-partit que allà governa; acceptant dòcilment totes les rebaixes que els van imposant els seus companys de Madrid en la redacció definitiva del nou Estatut que s'està negociant ara mateix i, que al pas que anam, quedarà en Esta-tu-ru-rut.

I si qualqu dubta de la similitud dels dos partits majoritaris de l'imperio, que només es posen d'acord per fotre la perifèria; avui mateix, 28 de febrer, en tenim un altre exemple a la premsa del dia. Ara resulta que per aturar el dèficit cada vegada més gros de RTVE, no han trobat altra solució que tancar les emissions en català que han fet des de la transició a TV2 de Catalunya i Ràdio 4. És la mateixa excusa que va emprar el PP del Sr. Màtignes d'aquí per tancar SOM-Ràdio. No ho recodau? Quina barra!

Un que votà malament l'any 79, però mai més

M'agrada l'apartat de l'escrit de Pina, on es donen medalles i garrotades a situacions, associacions, persones, que fan bé o malament les coses respecte al poble.

Idò, m'agradaria copiar-los la idea, tot i que li canviari el nom, perquè no vull incitar a la violència, ni vull que em denunciïn per plagi.

APROVAT i amb nota...

Per a la gent del futbol, que, a més d'organitzar una bona festa de Carnaval (a la qual no vaig assistir, però m'ho han contat), varen venir en persona, casa per casa del carrer Pare Bartomeu Pou, per explicar-nos com organitzarien la festa i a demanar-nos disculpes, per avançat, per les molèsties que ens poguessin ocasionar.

Enhorabona!

SUSPENS

Per a tots aquells que, amb la reforma circulatòria, es pensen que Algaida s'ha convertit en un circuit de ral·li i van a tota pels carrers del poble, sense pensar amb la gent major, amb els cotxets d'infants o amb els nins que juguen per plaça.

Bel Busquets

...però encara n'hem de menester més, i encara van fent proves a gent que són físics o geògrafs, que ho fan bé davant càmeres, però llavors no saben fer la previsió del temps que és més primordial. Dels tres que som ara, només dos sortim davant càmera i tenim molta feina, perquè hi ha informatius, al matí, al migdia, al vespre i un de nit. Home/dona del temps, només en feim el migdia i el vespre, però pels altres dos hem de fer la previsió, text i mapes. També hem de preparar el temps per a IB3 ràdio.

Qui va ser el teu mestre d'informació meteorològica?

Jo sempre he vist TV3 com el gran referent en temes del temps; per ventura fan la mateixa previsió que una altra cadena, però si ho diu TV3, t'ho creus. De més jove a qui admirava, era en Rodríguez Picó, i ara és en Francesc Mauri, perquè és molt estricte amb les dades i té molta memòria gràfica per explicar situacions similars de més enllà. Però jo no em quedaria només en una sola persona, perquè hi ha per exemple en Tomàs Molina, que és molt bon comunicador, i també m'agrada molt l'estil d'en Toni Nadal. En Tomàs Molina va molt més d'estrella i, en contraposició, en Toni Nadal passa molt desapercbut, molt planer, i això a mi m'agrada molt. També a Tele 5, n'hi ha un que m'agrada molt, que és en Mario Picazo, que ha estudiat per EEUU i és molt intel·ligent. Jo voldria ser modestament un compendi de tots aquests que he citat: La comunicació d'en Molina, la memòria amb el maneig de dades d'en Mauri, l'estil desapercbut d'en Toni Nadal i la intel·ligència d'en Picazo. Si fos així jo seria l'home del temps ideal.

En Joan Barceló de Porreres, casualment del mateix nom i llinatge que el nostre entrevistat, i home del temps a TVE Balears, a una conferència que va fer al casal Pere Capellà, va exposar les dificultats que tenia per endevinar el temps a l'arxipèlag Balear, un punt diminut en comparació amb l'univers que ens envolta.

Què hi tens a dir sobre aquest punt?

La Mediterrània occidental, considerada des de

Una xerradeta amb...

la costa italiana, Golf de Lleó, Catalunya, País Valencià, Illes Balears i la costa magrebina; és de les zones més difícils per preveure el temps que hi farà; perquè, just a 500 km al nord, a l'hivern del País Basc, per exemple, hi plou quasi cada dia, i 500 km al sud, hi ha el desert del Sàhara. Nosaltres trobam al mig d'aquestes "fronteres" i aïllats per una mar ben calenta envoltada de muntanyes, els Alps, Pirineus, Serralades Bètiques, l'Atles africà, etc. I vengui d'on vengui el vent ens modifica les previsions. Per altra banda, les noves tecnologies han avançat molt aquest darrers deu anys i, podem dir que un 80% de les previsions d'avui per demà es compleixen.

Estau en contacte els diferents homes/dones del temps?

Nosaltres, per exemple, som dos presentadors, na Xesca Cifre i jo. Na Xesca va estar de becària a TV3, els coneix i hi té confiança. Hi estam en contacte sobretot si hi ha en Francesc Mauri i en Toni Nadal, que és bastant amic de na Xesca, hi podem contrastar coses puntuals com aquests dies passats que anunciàvem neu al cor de Mallorca. Jo vaig fer les pràctiques al servei meteorològic de Catalunya i també hi puc fer consultes, en cas d'algun dubte, i també conec un poc en Francesc Mauri. Ells en saben molt i fa molts anys que hi fan feina i nosaltres pràcticament començam ara. Els de TV3 s'han portat molt bé en aquest tema i s'ofereixen per a qualsevol consulta. Na Xesca també coneix un de Tele 5 i intercanviem consultes.

En temes del temps, els de TV3 són els millors i els que més minuts d'informació dediquen en els telenotícies, de vegades fins a vuit o nou minuts. Nosaltres a IB3, els migdies informam durant tres minuts i dos als vespres. Ells tenen quaranta càmeres distribuïdes per totes les comarques, un centenar d'estacions automàtiques, radars que cobreixen tot el territori. Nosaltres aquí disposam de l'Institut Nacional de Meteorologia, que depèn de Madrid i per a qualsevol informació s'ha de pagar.

Heu tengut qualque "fracàs" meteorològic?

Fracàs, no, però precisament ahir quan férem

Joan Barceló Trobat *de Ca na Xisca Cartera*

la previsió de neu a partir de sis-cents metres i que per damunt dels vuit-cents s'acumularien gruixos de deu centímetres, no esperàvem que nevàs precisament a Algaida i això ens va canviar els esquemes. De tota manera ja sabem que les previsions són interpretar uns mapes que donen la probabilitat que passi tal cosa, però tu saps que mai serà certa al 100%.

Quin mètode utilitzau per fer les previsions?

Tenim un mapa en superfície a nivell de la mar, un altre mapa a mil metres, un altre a tres mil, un altre a cinc mil i un altre a nou mil, així tenim un tall de tota l'atmosfera i després de sis hores podem veure l'evolució. Ara feia molts de dies que a cinc mil metres teníem molt d'aire fred, fins a -30°, i només feia quatre ruixats, perquè no hi havia les condicions en superfície perquè plugués. Ahir es donaren aqueixes condicions i tot aquest aire fred baixà de cop i precipità neu. El més gratificant és quan fas una previsió difícil i l'encertes; en canvi si falles, només tens ganes d'arribar a la feina per veure què ha passat. No arribes a desconnectar mai.

A IB3, hi ha gent que li diu PP3, t'has sentit manipulat en temes lingüístics?

Si he de dir veritat, m'esperava aquesta pregunta. En els informatius hi ha el COFUC, que és un consorci amb cinc assessors lingüístics només per als informatius; si una persona és castellanoparlant, o no acaba de parlar bé en català, no locuta, de fet hi ha mitja redacció que no pot locutar. Si ets de poble i te'n desfàs bé, no tens problemes. Jo, pel fet de no llegir al telepronter, he d'improvisar i això dóna peu a que diguis algun barbarisme i és normal que aquests lingüistes ens imposin un català estàndard, una mica mallorquinitzat, si vols, però que ens obliga a fer-ho bé.

Us envien fotos meteorològiques als telespectadors?

Ara ja sí, però una quantitat molt petita en comparació amb les que envien, per exemple a TV3, que els catalans són molt participatius i aficionats a la meteorologia i en tenen moltes

per triar. Nosaltres també en començam a rebre; per exemple ahir, n'arribaren una cinquantena quan jo era tot sol i va ser una alegria. Això s'ha d'aprofitar i si t'envien una foto de Formentera amb la mar alçurada, s'ha de mostrar, encara que tinguem pocs segons d'exposició.

Qualque anècdota com a home del temps?

Al principi ho trobava difícil, perquè som una persona tímida i un plató ple de focus, càmeres, prop de vint persones que estan per tu; tot això imposa i l'únic que controles és la previsió del temps. Has de vocalitzar bé, respirar, has de fer els gestos així com toca, has de fer bona cara, no pots estar més de dos segons fora xerrar, perquè et diuen què passa, repartir el text de tres minuts entre trenta segons d'horabaixa, trenta segons de demà, trenta segons de la península i trenta més dels propers dies. I els nervis, al principi, de vegades en feien quedar en blanc i havia de repetir tot l'enregistrament.

Dóna popularitat ser l'home del temps?

Ara ja em comencen a conèixer, sobretot a la part forana i principalment la gent major, a Palma gens ni mica. A Algaida només em demanaven quin temps faria els quatre amics i ara, vagi on vagi, tothom em demana les previsions del temps.

Qualque pregunta que no t'hagi fet i vols contestar?

Per ventura, com es fan les previsions del temps, que tothom en parla, però poca gent ho sap. Tiren un globus que du un sensor de temperatura, d'humitat i puja fins a 13 o 14 km. Els tiren a Palma, Barcelona, Madrid, A Corunya,... i a tot Europa, dues vegades cada dia i a la mateixa hora, a les dues. Valen uns 240 € i es perden cada vegada. A cada moment van passant les temperatures als ordinadors i aquests fan els mapes. Fins a tres dies vista, les previsions són bastant fiables, després ja hi ha riscos d'equivocacions.

Així va ser la xerradeta que mantinguérem amb en Joan. Es veu que ser meteoròleg és una feina que l'apassiona i li agrada i, per tant, és un afortunat. Moltes gràcies per l'amable conversa i sort i salut per al futur.

Miquel Sastre Pujol *Fiolet*

Joan Barceló Trobat *de Ca na Xisca Cartera*

Per aquest mes de març, quan el temps encara sol ser canviant, hem cregut oportú entrevistar aquest jove algaidí que s'ha fet popular en poc temps, per parlar precisament del temps, que ha fet i farà, que és la seva feina a la cadena televisiva IB3. Amb ell parlarem a ca seva un horabaixa assenyalat just una hora abans que començàs la Rua d'Algaida.

Quan vares néixer i quins records tens de la teva infantesa?

Vaig néixer dia 22 de desembre de 1977, per tant ja tenc 28 anys, som fill d'en Xesc Barceló de Montuïri i de na Xisca Cartera. Som tres germans: en Xesc, en Toni i jo, que som el més jove. De quan era més infant me'n record sobretot que vivíem al carrer de l'Amargura i jugàvem pel carrer del Campet amb els amics d'aquell temps, que bàsicament són els mateixos d'ara. De petit vaig anar a les Escoles d'Algaida, per després passar a l'institut de Lluçmajor. Amb la selectivitat aprovada, vaig estudiar la carrera de Geografia a la UIB.

Per què et decidires per Geografia?

El temps que feia el batxiller a Lluçmajor, no sabia què volia estudiar, no ho tenia gens clar; però vaig tenir una professora de geografia i història que em va agradar molt,

i supòs que per això em vaig engrescar a estudiar geografia i no història, que la trobava més avorrida. Després m'interessà clarament la geografia física i, sobretot, les qüestions relacionades amb la climatologia i meteorologia. Just en acabar la carrera, em vaig traslladar a Barcelona, a la Universitat Central, on fèiem un quadrimestre a la facultat de física i un altre a la facultat de geografia. Era un graduat especial que s'inventaren, i que ara ja no es fa, perquè era difícil integrar dues carreres que en el fons són ben diferents.

Havies fet feina a qualque lloc?

Durant el temps que governà el Pacte de Progrés, s'havia creat una central de compres de gasoil, per a pagesos, transportistes, pescadors, gent que utilitza molts carburants, per poder abaratir-ne els preus. Jo hi vaig fer feina durant un any i mig explicant el projecte a les cooperatives i petites empreses. També durant el temps que estudiava geografia, feia feina a Vins Amengual, i a temporades a Can Alorda, eren feines eventuais i no com ara que és una feina fixa.

Com aconseguires entrar a IB3?

Quan estava a Barcelona i em quedaven un parell d'assignatures per acabar, em cridà en Biel Sampol, fill d'en Pere el polític, que ja feia feina de càmera a Canal 4, i em va dir que aviat convocarien oposicions a IB3, adreçades a gent com jo que estudiava meteorologia. Vaig enviar el currículum i em feren unes proves de càmera i una entrevista. Agafaren, de bon principi, només dues persones, actualment ja en som tres...

